

HIPOTEKARNA BANKA AD, PODGORICA

**FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI
31. DECEMBAR 2013. GODINE
I IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA**

SADRŽAJ

	Strana
Izveštaj nezavisnog revizora	1
Bilans uspjeha	2
Bilans stanja	3
Izveštaj o promjenama na kapitalu	4
Izveštaj o tokovima gotovine	5
Napomene uz finansijske izvještaje	6 – 51

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Skupštini akcionara Hipotekarne banke AD, Podgorica

Izvršili smo reviziju priloženih finansijskih izvještaja (strana 2 do 51) Hipotekarne banke AD, Podgorica (u daljem tekstu: „Banka”), koji obuhvataju bilans stanja na dan 31. decembra 2013. godine i odgovarajući bilans uspjeha, iskaz o promjenama na kapitalu i iskaz o tokovima gotovine za godinu koja se završava na taj dan, kao i pregled značajnih računovodstvenih politika i druge napomene uz finansijske izvještaje.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo je odgovorno za sastavljanje i fer prezentaciju ovih finansijskih izvještaja u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Crne Gore i propisima Centralne banke Crne Gore koji regulišu finansijsko izvještavanje banaka, kao i za interne kontrole koje rukovodstvo smatra neophodnim za sastavljanje finansijskih izvještaja koji ne sadrže pogrešne informacije od materijalnog značaja, nastale usljed kriminalne radnje ili greške.

Odgovornost revizora

Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje o priloženim finansijskim izvještajima na osnovu obavljene revizije. Reviziju smo obavili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije i Zakonom o računovodstvu i reviziji Crne Gore. Ovi standardi nalažu usaglašenost sa etičkim principima i da reviziju planiramo i obavimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže pogrešne informacije od materijalnog značaja.

Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objelodanjivanjima u finansijskim izvještajima. Izbor postupaka zavisi od revizorskog prosuđivanja, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih grešaka sadržanih u finansijskim izvještajima nastalih usljed kriminalne radnje ili greške. Prilikom procjene ovih rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za sastavljanje i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u cilju osmišljavanja najboljih mogućih revizorskih procedura, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti sistema internih kontrola pravnog lica. Revizija takođe uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i vrednovanje značajnijih procjena koje je izvršilo rukovodstvo, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Smatramo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju solidnu osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Mišljenje

Po našem mišljenju, finansijski izvještaji prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima, finansijsku poziciju Banke na dan 31. decembra 2013. godine, kao i rezultate njenog poslovanja i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa računovodstvenim propisima Crne Gore i propisima Centralne banke Crne Gore koji regulišu finansijsko izvještavanje banaka.

Ostalo

Finansijski izvještaji Banke na dan i za godinu koja se završava na dan 31. decembra 2012. godine, bili su predmet revizije drugog revizora koji je u svom izvještaju od 23. aprila 2013. godine izrazio mišljenje bez rezerve.

Deloitte d.o.o. Podgorica
Crna Gora
5. maj 2014. godine

Žarko Mionić, Ovlašćeni revizor
(Licenca broj 062 izdata 10. marta 2011. godine)

HIPOTEKARNA BANKA AD, PODGORICA

BILANS USPJEHA

U periodu od 1. januara do 31. decembra 2013. godine
(Iznosi u hiljadama EUR)

	Napomene	2013.	2012. (korigovano)
Prihodi od kamata	3.1, 6a	12.854	11.717
Rashodi od kamata	3.1, 6b	(4.632)	(4.312)
NETO PRIHODI OD KAMATA		8.222	7.405
Prihodi od dividendi		59	18
Troškovi obezvrjeđenja	3.7, 7	(1.041)	(1.171)
Troškovi rezervisanja	3.7, 7	(206)	(268)
Prihodi od naknada i provizija	3.1, 8a	5.251	4.045
Rashodi naknada i provizija	3.1, 8b	(1.581)	(751)
NETO PRIHODI OD NAKNADA		3.670	3.294
Neto dobiti od investicionih hartija od vrijednosti		497	136
Neto dobiti od kursnih razlika		379	281
Troškovi zaposlenih	9	(4.137)	(3.842)
Opšti i administrativni troškovi	10	(4.295)	(3.548)
Troškovi amortizacije	11	(723)	(804)
Ostali rashodi		(126)	(53)
Ostali prihodi	12	313	345
OPERATIVNI PROFIT		2.612	1.793
Porez na dobit	3.3, 13	(245)	(176)
NETO PROFIT		2.367	1.617

Napomene čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja

Ovi finansijski izvještaji su odobreni od strane rukovodstva Hipotekarne banke AD, Podgorica, 5. maja 2014. godine u Podgorici.

Odobreno od strane i potpisano u ime Hipotekarne banke AD, Podgorica:

 Esad Zaimović
 Glavni Izvršni direktor

 Aleksandar Mitrović
 Izvršni direktor za poslove podrške poslovanju

BILANS STANJA
Na dan 31. decembra 2013. godine
(U hiljadama EUR)

	<u>Napomene</u>	<u>31. decembra 2013.</u>	<u>31. decembra 2012. (korigovano)</u>
SREDSTVA			
Novčana sredstva i računi depozita			
kod centralnih banaka	3.4, 14	26,684	20,366
Kredit i potraživanja od banaka	3.4, 15	51,692	24,595
Kredit i potraživanja od klijenata	3.6, 16	122,734	119,374
Investicione hartije od vrijednosti			
- raspoložive za prodaju	3.5, 17a	7,720	239
- koje se drže do dospelja	3.8, 17b	10,842	6,505
Investicije u pridružena preduzeća i zajedničke poduhvate po metodi kapitala		8	8
Nekretnine, postrojenja i oprema	3.10, 3.11, 18	1,810	1,589
Nematerijalna sredstva	19	885	613
Odložena poreska sredstva	13c	18	10
Ostala finansijska potraživanja	20	509	515
Ostala poslovna potraživanja	21	1,175	725
UKUPNA SREDSTVA		<u>224,077</u>	<u>174,539</u>
OBAVEZE			
Depoziti banaka		434	733
Depoziti klijenata	22	163,207	118,920
Pozajmljena sredstva od banaka	23	20,357	17,495
Pozajmljena sredstva od ostalih klijenata	24	5,119	6,877
Rezerve	25	1,080	852
Tekuće poreske obaveze		252	202
Odložene poreske obaveze	13c	1	-
Ostale obaveze	26	4,765	2,998
UKUPNE OBAVEZE		<u>195,215</u>	<u>148,077</u>
KAPITAL			
Akcijski kapital	27	16,006	16,006
Emisiona premija		7,444	7,444
Neraspoređena dobit/(Akumulirani gubitak)		1,311	(306)
Dobit tekuće godine		2,367	1,617
Ostale rezerve		1,734	1,701
UKUPAN KAPITAL		<u>28,862</u>	<u>26,462</u>
UKUPNI KAPITAL I OBAVEZE		<u>224,077</u>	<u>174,539</u>
VANBILANSNA EVIDENCIJA	29	<u>501,522</u>	<u>487,523</u>

Napomene čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU
U periodu od 1. januara do 31. decembra 2013. godine
(U hiljadama EUR)

	Akcijski kapital	Emisiona premija	Neraspoređena dobit/ Akumulirani gubitak	Dobit tekuće godine	Ostale rezerve	Ukupno
Stanje, 1. januara 2012. godine	16,006	7,444	(306)	-	(54)	23,090
Efekti svođenja na fer vrijednost hartija od vrijednosti raspoloživih za prodaju	-	-	-	-	34	34
Dobit tekućeg godine	-	-	-	1,617	-	1,617
Stanje, 31. decembra 2012. godine	16,006	7,444	(306)	1,617	(20)	24,741
Efekti prve primjene metodologije obezvrjeđenja bilansne aktive u skladu sa MRS 39	-	-	-	-	1,721	1,721
Korigovano stanje, 31. decembra 2012. godine	16,006	7,444	(306)	1,617	1,701	26,462
Efekti svođenja na fer vrijednost hartija od vrijednosti raspoloživih za prodaju	-	-	-	-	33	33
Prenos dobitka	-	-	1,617	(1,617)	-	-
Dobit tekuće godine	-	-	-	2,367	-	2,367
Stanje, 31. decembra 2013. godine	16,006	7,444	1,311	2,367	1,734	28,862

Napomene čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja

ISKAZ O TOKOVIMA GOTOVINE

U periodu od 1. januara do 31. decembra 2013. godine
(U hiljadama EUR)

	<u>2013.</u>	<u>2012.</u> <i>korigovano</i>
TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
Prilivi po osnovu kamata i slični prihodi	12,751	11,911
Odlivi po osnovu kamata i slični rashodi	(3,943)	(3,925)
Prilivi po osnovu naknada i provizija	5,251	4,045
Odlivi po osnovu naknada i provizija	(1,581)	(851)
Odlivi po osnovu zarada zaposlenih i troškova za dobavljače	(9,048)	(8,035)
Povećanje kredita i ostale aktive	(3,975)	(5,630)
Prilivi po osnovu depozita	44,252	20,347
Plaćeni porezi	(570)	(415)
Ostali prilivi	(6,840)	(716)
Neto prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	<u>36,297</u>	<u>16,731</u>
GOTOVINSKI TOKOVI IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA		
Kupovina nekretnina i opreme	(847)	(375)
Kupovina nematerijalnih ulaganja	(593)	(291)
Državni zapisi i obveznice	(2,955)	(3,778)
Prilivi od prodaje materijalne i dugotrajne imovine	100	6
Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja	<u>(4,295)</u>	<u>(4,438)</u>
TOKOVI GOTOVINE IZ FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI		
Povećanje pozajmljenih sredstava	1,064	(5,557)
Neto priliv/(odliv) gotovine iz aktivnosti finansiranja	<u>1,064</u>	<u>(5,557)</u>
Efekat kursnih razlika na gotovinu i gotovinske ekvivalente	379	280
Neto povećanje gotovine i gotovinskih ekvivalenata	33,445	7,016
Gotovina i gotovinski ekvivalenti na početku perioda	<u>45,516</u>	<u>38,500</u>
Gotovina i gotovinski ekvivalenti na kraju perioda (napomena 30)	<u>78,961</u>	<u>45,516</u>

Napomene čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE**31. decembar 2013. godine****1. OSNIVANJE I POSLOVANJE BANKE**

Hipotekarna banka AD, Podgorica (u daljem tekstu „Banka“) je od 1995. godine registrovana kao akcionarsko društvo i registrovana je u Centralnom registru Privrednog suda pod registracionim brojem 4-0004632. Banka je kod Komisije za hartije od vrijednosti upisana u Registar emitenata hartija od vrijednosti pod brojem 3 (Rješenje broj 02/3-1/2-01). Od Centralne banke Crne Gore, Rješenjem broj 0101-75/1-2002 od 18. decembra 2002. godine, Banka je dobila odobrenje za rad.

U skladu sa Zakonom o bankama, Ugovorom o osnivanju, Statutom i Rješenjem Centralne banke Crne Gore, Banka obavlja poslove primanja novčanih depozita i odobravanja kredita za sopstveni račun. Pored bankarskih poslova iz prethodnog stava, Banka može da obavlja i sljedeće poslove:

- izdavanje garancija i preuzimanje drugih vanbilansnih obaveza,
- kupovina, prodaja i naplata potraživanja (faktoring, forfeting i dr.),
- izdavanje, obrada i evidentiranje platnih instrumenata,
- platni promet u zemlji i sa inostranstvom, u skladu sa propisima kojima se uređuje platni promet,
- finansijski lizing,
- poslove sa hartijama od vrijednosti, u skladu sa zakonom kojim se uređuju hartije od vrijednosti,
- trgovanje u svoje ime i za svoj račun ili za račun klijenta:
 - a) stranim sredstvima plaćanja, uključujući mjenjačke poslove,
 - b) finansijskim derivatima,
- depo poslovi,
- izrada analiza i davanje informacija i savjeta o kreditnoj sposobnosti privrednih društava i preduzetnika i drugim pitanjima u vezi poslovanja,
- iznajmljivanje sefova,
- poslove koji su dio bankarskih poslova, pomoćne poslove u odnosu na poslove banke i poslove neposredno povezane sa poslovima Banke, u skladu sa Statutom.
- Banka može, uz prethodno odobrenje Centralne banke, obavljati i druge poslove, u skladu sa zakonom.

Organi upravljanja Bankom su: Skupština akcionara i Odbor direktora. Odbor direktora Banke ima dva stalna tijela i to: Odbor za reviziju i Odbor za upravljanje kreditnim rizikom. Članove Odbora direktora Banke bira Skupština akcionara Banke. Odbor direktora Banke ima 7 (sedam) članova, od kojih većina nijesu zaposleni u Banci.

Sjedište Banke je u Podgorici, u ul. Josipa Broza Tita br. 67. Na dan 31. decembra 2013. godine Banka ima 170 zaposlenih radnika (31. decembra 2012. godine: 166 zaposlenih radnika).

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA**2.1. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja**

Banka ima obavezu da vodi svoje računovodstvene evidencije i sastavlja finansijske izvještaje u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Crne Gore („Sl. list CG“, br. 69/05, br.80/08 i br.32/11) koji podrazumijevaju primjenu Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja i odlukama Centralne banke Crne Gore koje regulišu finansijsko izvještavanje banaka.

Finansijski izvještaji Banke pripremljeni su u skladu sa Odlukom o sadržaju, rokovima i načinu sačinjavanja i dostavljanja finansijskih izvještaja banaka („Sl. list CG“, br. 15/12 i 18/13). Uporedni podaci za 2012. godinu reklasifikovani su kako bi bili uporedivi sa formom izvještavanja za 2013. godinu (napomena 2.3. i napomena 4). U prikazanim finansijskim izvještajima izvršene su korekcije bilansa stanja na dan 31. decembra 2012. godine za efekte knjiženja koje je Banka izvršila na dan 1. januar 2013. godine u skladu sa Uputstvom o načinu evidentiranja rezervacija za potencijalne gubitke, ispravki vrijednosti i otpisanih stavki bilansne aktive („Sl. list CG“ br. 61/12).

Prilikom sastavljanja ovih finansijskih izvještaja Banka je primijenila politike koje su u skladu sa propisima Centralne banke Crne Gore, ali koji se u dijelu evidentiranja potraživanja za koje su se stekli uslovi za isključivanje iz bilansa Banke, formatu prezentacije finansijskih izvještaja razlikuju od zahtjeva MSFI i MRS primjenljivih na dan 31. decembra 2013. godine.

Zbog potencijalno značajnih efekata koje gore navedena pitanja mogu imati na realnost i objektivnost finansijskih izvještaja Banke, priloženi finansijski izvještaji se ne mogu tretirati kao finansijski izvještaji sastavljeni u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

31. decembar 2013. godine

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA (nastavak)**2.1. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja (nastavak)**

Banka je u sastavljanju ovih finansijskih izvještaja primjenjivala računovodstvene politike obrazložene u napomeni 3, koje su zasnovane na računovodstvenim, bankarskim i poreskim propisima Crne Gore.

Zvanična valuta u Crnoj Gori i funkcionalna valuta Banke je euro (EUR).

2.2. Korišćenje procjenjivanja

Prezentacija finansijskih izvještaja zahtijeva od rukovodstva Banke korišćenje najboljih mogućih procjena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na prezentirane vrijednosti sredstava i obaveza i objelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izvještaja, kao i prihoda i rashoda u toku izvještajnog perioda. Procjene i prosuđivanja se donose na osnovu istorijskog iskustva i drugih činilaca, uključujući očekivanja u pogledu budućih događaja za koje se vjeruje da su u okvirima datih okolnosti razumna, gdje rezultati daju dobru osnovu za procjenu knjigovodstvene vrijednosti aktive i pasive koje se ne mogu jasno sagledati iz drugih izvora. Ove procjene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izvještaja. Ipak, stvarni rezultati mogu odstupati od ovih procjena. Najznačajnije procjene i pretpostavke su izvršene na sljedećim bilansnim pozicijama:

- Rezervisanja po kreditima i kamatama
- Rezervisanja za depozite kod drugih banaka
- Rezervisanja za trajne uloge
- Rezervisanja za vanbilansne stavke
- Rezervisanja za otpremnine
- Rezervisanja za sudske sporove
- Fer vrijednost hartija od vrijednosti raspoloživih za prodaju
- Korisni vijek trajanja nematerijalnih ulaganja, nekretnina i opreme.

2.3. Promjena regulative Centralne banke Crne Gore

Odluka o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom u bankama („Sl. list Crne Gore“, br. 22/12, 55/12 i 57/13) (u daljem tekstu: Odluka) podrazumijeva primjenu međunarodnih računovodstvenih standarda prilikom vrednovanja stavki bilansne aktive i vanbilansnih stavki i iskazivanje u skladu sa međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Banka je utvrdila metodologiju za procjenu obezvrjeđenja bilansne aktive i vjerovatnog gubitka po vanbilansnim stavkama u skladu sa pomenutom Odlukom. Banka metodologiju dosljedno primjenjuje, preispituje najmanje jednom godišnje i po potrebi prilagođava rezultatima preispitivanja, kao i da prilagođava pretpostavke na kojima je metodologija zasnovana.

Uputstvom o načinu evidentiranja rezervacija za potencijalne kreditne gubitke, ispravki vrijednosti i otpisanih stavki bilansne aktive pri utvrđivanju početnog stanja u poslovnim knjigama banaka za 2013. godinu, definisano je sljedeće:

- Knjigovodstveno evidentiranje potraživanja klasifikovanih u klasifikacionu kategoriju E – gubitak,
- Obračun i knjigovodstveno evidentiranje kamate na nekvalitetnu aktivu,
- Knjigovodstveno evidentiranje rezervacija za potencijalne gubitke po regulatornom zahtjevu i ispravke vrijednosti po MRS,
- Evidentiranje rezervacija za potencijalne gubitke u skladu sa Odlukom u momentu prelaska na novi kontni okvir (početno stanje u bilansu stanja),
- Evidentiranje ispravke vrijednosti u momentu prelaska na novi kontni okvir (početno stanje u bilansu stanja),
- Obračun i knjiženje ispravke vrijednosti po MRS i rezervacija po Odluci od 1. januara 2013. godine (u bilansu stanja i bilansu uspjeha).

Banka je u skladu sa uputstvom izvršila reklasifikacije bilansnih i vanbilansnih pozicija, obračunala ispravke vrijednosti po MRS i regulatorne rezerve, a neto efekat od promjene načina procjenjivanja rezervisanja evidentirala na teret Ostalih rezervi u okviru kapitala. Banka u skladu sa navedenim regulatornim zahtjevima nije izvršila korekcije bilansa uspjeha uporednog perioda.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

31. decembar 2013. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA**3.1. Prihodi i rashodi po osnovu kamata i naknada**

Prihodi i rashodi po osnovu kamata se priznaju u bilansu uspjeha za sve instrumente, prema amortizovanoj vrijednosti uz primjenu metode efektivne kamatne stope.

Metod efektivne kamatne stope je metod izračunavanja amortizovane vrijednosti finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza i alokacije prihoda po osnovu kamate ili rashoda po osnovu kamate na odgovarajuće vremenske periode. Efektivna kamatna stopa je stopa koja diskontuje procijenjena buduća gotovinska plaćanja ili prilive tokom očekivanog vijeka trajanja finansijskog instrumenta ili, tamo gdje je to izvodljivo, kraćeg perioda na sadašnju vrijednost finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza. Pri izračunavanju efektivne kamatne stope, Banka procjenjuje gotovinske tokove razmatrajući sve ugovorene uslove finansijskih instrumenata (npr. opcije avansnih plaćanja) ali ne razmatra buduće gubitke po osnovu kreditnog rizika. Kalkulacije uključuju sve naknade i provizije plaćene ili primljene između ugovorenih strana koje su integralni dio efektivne kamatne stope, troškova transakcije i svih drugih premija ili popusta.

Prihodi od naknada i provizija na ostale bankarske usluge (platni promet, kastodi usluge, poslovi sa karticama) se uglavnom evidentiraju prema načelu nastanka poslovne promjene u periodu kada su usluge izvršene. Naknade za neiskorišćene kreditne linije se razgraničavaju (zajedno sa povezanim direktnim troškovima) i priznaju kao korekcija efektivne kamatne stope za kredit.

3.2. Preračunavanje deviznih iznosa

Poslovne promjene nastale u stranoj valuti su preračunate u EUR po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan poslovne promjene. Sredstva i obaveze iskazane u stranoj valuti na dan bilansa stanja, preračunati su u EUR po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza koji je važio na taj dan.

Neto pozitivne ili negativne kursne razlike nastale prilikom poslovnih transakcija u stranoj valuti i prilikom preračuna pozicija bilansa stanja iskazanih u stranoj valuti knjižene su u korist ili na teret bilansa uspjeha, kao dobiti ili gubici po osnovu kursnih razlika. Preuzete i potencijalne obaveze u stranoj valuti preračunate su u EUR po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza koji je važio na taj dan.

3.3. Porezi i doprinosi**Porez na dobit***Tekući porez na dobit*

Porez na dobit se obračunava i plaća u skladu sa Zakonom o porezu na dobit pravnih lica Član 28 („Sl. List CG”, br. 65/01, 12/02, 80/04, br. 40/08, br. 86/09, br. 73/10, br. 40/11, br. 14/12 i br. 61/13). Stopa poreza na dobit je proporcionalna i iznosi 9% od poreske osnovice.

Oporeziva dobit se utvrđuje na osnovu dobiti Banke iskazane u bilansu uspjeha uz usklađivanje prihoda i rashoda u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica (članovi 8. i 9. za usklađivanje prihoda i članovi 10. do 20. za usklađivanje rashoda) i Odlukom o novom kontnom okviru za banke Centralne banke Crne Gore („Sl. list CG” 55/12).

Kapitalni gubici mogu se prebijati sa kapitalnim dobitima ostvarenim u istoj godini. Ako se i poslije izvršenog prebijanja sa kapitalnim dobitima ostvarenim u istoj godini pojavi kapitalni gubitak, poreski obveznik može prenijeti kapitalni gubitak na račun budućih kapitalnih dobitaka u narednih pet godina.

Poreski propisi Crne Gore ne predviđaju da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda iskazani u poreskom bilansu mogu se koristiti za umanjenje poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina.

Odloženi porez na dobit

Odloženi porez na dobit se obračunava korišćenjem metode utvrđivanja obaveza prema bilansu stanja, za privremene razlike proizašle iz razlike između poreske osnovice potraživanja i obaveza i njihove knjigovodstvene vrijednosti. Važeće poreske stope na datum bilansa stanja se koriste za utvrđivanje razgraničenog iznosa poreza na dobit. Odložene poreske obaveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike. Odložena poreska sredstva se priznaju za sve odbitne privremene razlike i poreske gubitke i kredite, koji se mogu prenositi u naredne fiskalne periode, do stepena do kojeg će vjerovatno postojati oporeziva dobit od koje se odložena poreska sredstva mogu iskoristiti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

31. decembar 2013. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**3.3. Porezi i doprinosi (nastavak)**

Porezi, doprinosi i druge dažbine koje ne zavise od rezultata poslovanja

Porezi, doprinosi i druge dažbine koji ne zavise od rezultata poslovanja uključuju poreze na imovinu i druge poreze, naknade i doprinose koji se plaćaju prema raznim republičkim i lokalnim poreskim propisima.

3.4. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

U izvještaju o tokovima gotovine pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima se podrazumijevaju gotov novac, sredstva kod Centralne banke Crne Gore uključujući i obaveznu rezervu i sredstva na računima kod drugih banaka u zemlji i inostranstvu.

3.5. Hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju

Hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju obuhvataju instrumente kapitala drugih pravnih lica i dužničke hartije od vrijednosti.

Nakon inicijalnog priznavanja, hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju se iskazuju po fer vrijednosti. Fer vrijednosti hartija od vrijednosti koje se kotiraju na berzi zasnivaju se na tekućim cijenama ponude. Nerealizovani dobiti i gubici po osnovu hartija raspoloživih za prodaju evidentiraju se u okviru revalorizacionih rezervi, dok se hartija od vrijednosti ne proda, naplati ili na drugi način realizuje, ili dok ta hartija od vrijednosti nije trajno obezvrjeđena.

Prihodi od kamata na dužničke hartije od vrijednosti se obračunavaju i pripisuju mjesečno. Dividende po osnovu hartija od vrijednosti raspoloživih za prodaju priznaju se u bilansu uspjeha onda kada subjekat stekne pravo na uplatu.

3.6. Krediti

Kreditni odobreni od strane Banke evidentiraju se u poslovnim knjigama u momentu prenosa sredstava korisniku kredita.

Kreditni su iskazani u bilansu stanja u visini odobrenog plasmana uvećanog za iznose kamata, umanjenog za otplaćenu glavninu i plaćene kamate i obezvrjeđenje vrijednosti koje je zasnovano na procjeni konkretno identifikovanih rizika za pojedine plasmane i rizika za koje iskustvo ukazuje da su sadržani u kreditnom portfoliju.

3.7. Rezervisanja i obezvrjeđenje nenaplativih potraživanja

U skladu sa Odlukom Centralne banke Crne Gore o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom u bankama („Sl. list CG“, br. 22/12, 55/12 i 57/13) utvrđeni su: elementi upravljanja kreditnim rizikom, minimalni kriterijumi i način klasifikacije stavki aktive i vanbilansa po osnovu kojih je Banka izložena kreditnom riziku i način utvrđivanja rezervacija za pokriće potencijalnih gubitaka koji proizilaze iz izloženosti Banke kreditnom riziku. Aktivu Banke izloženu riziku, u smislu ove Odluke čine krediti, pozajmice, kamate, naknade, potraživanja po osnovu lizinga, depoziti kod banaka i avansi i sve druge stavke bilansne aktive kod kojih je Banka izložena riziku neispunjenja obaveze dužnika, kao i izdate garancije, ostala jemstva, otvoreni akreditivi i odobreni, a još neiskorišćeni krediti, kao i druge vanbilansne stavke koje predstavljaju potencijalne obaveze Banke.

Banka je dužna da za bilansne i vanbilansne stavke po osnovu kojih je izložena kreditnom riziku, vrši procjenu obezvrjeđenja (za stavke bilansne aktive), odnosno procjenu vjerovatnog gubitka (za vanbilansne stavke), kao i da te stavke klasifikuje u odgovarajuću klasifikacionu grupu kao i da izračuna rezervacije za potencijalne gubitke, u skladu sa važećom Odlukom o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom u bankama („Sl. list CG“, br. 22/12, 55/12 i 57/13). Takođe, Banka je dužna da utvrdi metodologiju za procjenu obezvrjeđenja bilansne aktive i vjerovatnog gubitka po vanbilansnim stavkama u skladu sa MRS 39.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

31. decembar 2013. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.7. Rezervisanja i obezvrjeđenje nenaplativih potraživanja (nastavak)

Obračun rezervacije za potencijalne gubitke:

U skladu sa Odlukom o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom u bankama („Sl. list CG“, br. 22/12, 55/12 i 57/13), Banka je primijenila sljedeće procenete i dane kašnjenja po kategorijama rizičnosti za obračun rezervacije za potencijalne gubitke:

Kategorija rizika	Na dan 31. decembra 2013. godine	
	% rezervisanja	Dani kašnjenja
A	-	<30
B1	2	31-60
B2	7	61-90
C1	20	91-150
C2	40	151-270
D	70	271-365
E	100	>365

Rezervisanja za gubitke se prema internoj politici izdvajaju za kredite, kreditne kartice, dozvoljena prekoračenja po tekućim računima, proteste po garancijama, provizije po računima fizičkih lica, odnosno za bilansnu aktivu Banke koja je izložena kreditnom riziku i vanbilansnu izloženost Banke, koja potencijalno može biti izložena riziku.

Obračun obezvrjeđenja (za stavke bilansne aktive), odnosno procjenu vjerovatnog gubitka (za vanbilansne stavke)

Banka vrši pregled potraživanja i drugih plasmana u cilju procjene ispravke vrijednosti na kvartalnom nivou. Kod utvrđivanja da li gubitke po osnovu obezvrjeđenja potraživanja i drugih plasmana treba priznati u bilansu uspjeha, Banka procjenjuje da li postoje informacije/dokazi koje ukazuju na postojanje mjerljivog smanjenja procijenjenih budućih tokova gotovine na grupnom nivou, prije nego što je takve gubitke moguće identifikovati na nivou pojedinačnog potraživanja, odnosno plasmana. Informacije koje mogu ukazati na gubitke po osnovu potraživanja i plasmana uključuju: neredovnost i kašnjenje u izmirivanju obaveza, kao i tržišne i ekonomske uslove na lokalnom nivou koji uslovljavaju kašnjenja u izmirivanju obaveza. Procjene rukovodstva o obezvrjeđenju potraživanja i drugih plasmana putem procjene budućih tokova gotovine se baziraju na stvarnim gubicima iz prošlosti, koji su realizovani na finansijskim sredstvima sa sličnim rizikom i sličnim uzrocima obezvrjeđenja. Metodologija i pretpostavke od kojih se polazi pri definisanju iznosa i perioda priliva gotovine po osnovu plasmana su predmet redovne provjere u cilju svođenja na minimum razlike između procijenjenih gubitaka i stvarnih gubitaka.

Banka vrši procjenu obezvrjeđenja potraživanja kao pojedinačnu i grupnu procjenu.

Pojedinačno procjenjivanje

Banka procjenjuje ispravku vrijednosti za svaki pojedinačno značajan plasman i tom prilikom se uzimaju u obzir finansijska pozicija korisnika kredita, održivost biznis plana, njegova sposobnost da poboljša svoje performanse u slučaju finansijskih teškoća, projektovani prihodi, raspoloživost drugih vrsta finansijske podrške i vrijednost kolaterala koja se može realizovati, kao i očekivani novčani tokovi. Ukoliko dođe do nekih novih informacija koje prema procjeni bitno mijenjaju kreditnu sposobnost klijenta, vrijednost kolaterala i izvjesnost ispunjenja obaveza klijenta prema Banci, vrši se vanredna procjena obezvrjeđenja plasmana.

Materijalno značajnim potraživanjem smatra se ukupna bruto izloženost prema jednom licu ili grupi povezanih lica koja je veća ili jednaka od EUR 30,000.

Pojedinačno se procjenjuju svi klijenti koji zadovoljavaju tri kriterijuma (po automatizmu):

1. ukupna bruto izloženost prema jednom licu ili grupi povezanih lica koja je veća ili jednaka od EUR 30,000
2. kašnjenja veća od 90 dana
3. dospjelo potraživanje je veće od EUR 20 za fizička lica odnosno EUR 200 za pravna lica.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

31. decembar 2013. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**3.7. Rezervisanja i obezvrjeđenje nenaplativih potraživanja (nastavak)**

Takođe, pojedinačno se procjenjuju i svi klijenti kod kojih postoji objektivna mogućnost da se za finansijski instrument može umanjiti vrijednost. Pojedinačna ispravka knjigovodstvene vrijednosti potraživanja se utvrđuje na osnovu neto sadašnje vrijednosti budućih priliva i procjene naplate iz kolaterala.

Iznos očekivanog gubitka kojim se ispravlja preostala neizmirena izloženost jednak je bruto izloženosti (bilansne) umanjenoj za očekivane buduće tokove gotovine diskontovane po efektivnoj kamatnoj stopi (ukoliko je cash flow duži od 12 mjeseci) po kojoj je ugovoren kredit i umanjenoj za vrijednost hipoteke i umanjenoj za hair cut (takođe diskontovane po ugovorenoj EKS, na period od 5 godina). U slučaju pojedinačnih ispravki vrijednosti, osnovica predstavlja ukupan iznos bilansnog potraživanja (dospjela i nedospjela glavnica, dospjele kamate).

Grupno procjenjivanje

Ispravke vrijednosti se procjenjuju grupno po plasmanima koji nisu pojedinačno značajni i za pojedinačno značajne plasmane kada ne postoji objektivni dokaz o pojedinačnom obezvrjeđenju.

Grupna procjena se vrši po grupama koje se formiraju na osnovu interno propisane metodologije, bazirane na sistemu internog rejtinga i to na kvartalnom nivou. Izračunavanje grupnih procenata obezvrjeđenja se vrši na osnovu migracija kategorija rizičnosti u status neizmirenja obaveza po vrstama klijenata ili proizvoda. Dobijeni procenti migracija koriguju se za izvršenu naplatu potraživanja.

Grupna procjena se dijeli u četiri kategorije: za pravna lica i za fizička lica u tri kategorije (gotovinski, potrošački i stambeni krediti). Na grupnoj osnovi kreditni plasmani se klasifikuju u određene interne klase rizika za partiju, prema broju dana dočnje.

Potraživanje kao osnova za obračun rezervisanja za gubitke po kreditnim proizvodima se umanjuje za iznos depozita i garancija u korist banke izdatih od strane prvoklasne banke ili države kao i iznos hipoteke hair cut ovanih sa 30% i diskontovanih sa efektivnom kamatnom stopom za taj plasman i periodom diskontovanja od 5 godina.

Obezvrjeđenje kredita umanjuje vrijednost kredita i priznaje se kao rashod u okviru bilansa uspjeha.

Iznosi očekivanih priliva po kreditu procjenjuju se na osnovu dokaza o planiranim prihodima dužnika, a u slučaju da su nedovoljni primjenjuje se procjena novčanog toka iz realizacije kolaterala. Procjena broja dana kašnjenja naplate određenog potraživanja od dužnika, utvrđuje se sagledavanjem svih relevantnih dokaza o vremenu realizacije planiranih prihoda dužnika, kao i iskustvenih podataka o kašnjenju u plaćanju tog dužnika.

U cilju zaštite od izloženosti kreditnom riziku, pored redovnog praćenja poslovanja klijenata, Banka pribavlja i instrumente obezbjeđenja (kolaterale), kojima se obezbjeđuje naplata potraživanja i minimizira kreditni rizik. U zavisnosti od procjene mogućnosti izmirenja ugovorenih obaveza, definiše se stepen pokrivanja plasmana, kako bi se u slučaju neizvršavanja obaveza dužnika, aktiviranjem kolaterala realno mogla naplatiti potraživanja. Količina i tip potrebnog kolaterala zavisi od procjene kreditnog rizika.

Nepokretnost, roba, oprema i ostale pokretne stvari koje su predmet zaloge moraju biti i osigurane od strane osiguravajućeg društva prihvatljivog za Banku, a polise vinkulirane u korist Banke. Banka prati tržišnu vrijednost kolaterala i u slučaju potrebe može zahtijevati dodatni kolateral u skladu sa zaključenim ugovorom.

3.8. Hartije od vrijednosti koje se drže do dospjeća

Ulaganja koja se drže do dospjeća predstavljaju nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim i odredivim isplata i fiksnim dospjećem, za koja rukovodstvo Banke ima pozitivnu namjeru i sposobnosti da ih drži do roka dospjeća. Ukoliko Banka prodaje više od beznačajnog iznosa investicije koja se drži do dospjeća, čitava kategorija ulaganja se obilježava i reklasifikuje kao raspoloživa za prodaju.

Nakon inicijalnog priznavanja, hartije od vrijednosti koje se drže do dospjeća evidentiraju se po amortizovanoj vrijednosti korišćenjem metoda efektivne kamatne stope, umanjenoj za ispravke vrijednosti, odnosno gubitak po osnovu obezvrjeđenja. Amortizovana vrijednost obračunava se uzimajući u obzir sve diskonte ili premije pri kupovini u toku perioda dospjeća.

Prihodi po osnovu obračunatih kamata na ove instrumente se obračunavaju metodom efektivne kamatne stope i iskazuju u okviru prihoda od kamata.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

31. decembar 2013. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**3.9. Poslovni prostor, ostala fiksna aktiva i nematerijalna ulaganja**

Poslovni prostor i ostalu fiksnu aktivu predstavljaju ona sredstva čiji je očekivani korisni vijek upotrebe duži od jedne godine. Poslovni prostor i ostala fiksna aktiva sa stanjem na dan 31. decembra 2013. godine iskazana je po nabavnoj vrijednosti, umanjenoj za ispravku vrijednosti. Nabavnu vrijednost čini vrijednost po fakturi dobavljača, uvećana za zavisne troškove po osnovu nabavke i troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti.

Naknadni troškovi: troškovi zamjene djelova opreme (ugradnja novih rezervnih djelova), troškovi remonta i generalnih popravki poslovnih prostora priznaju se kao povećanje sadašnje vrijednosti poslovnih prostora odnosno opreme ako je vjerovatno da će po tom osnovu doći do priliva budućih ekonomskih koristi i ako se ti troškovi mogu pouzdano izmjeriti.

Troškovi nastali po osnovu tekućeg održavanja opreme: zamjena i ugradnja sitnih rezervnih djelova i potrošnog materijala, kao i troškovi svakodnevnih popravki, smatraju se rashodom perioda u kom su nastali.

Gubici ili dobiti nastali pri otuđenju ili rashodovanju poslovnih prostora i opreme utvrđeni su kao razlika između iznosa dobijenog prodajom i sadašnje vrijednosti po kojoj se poslovni prostor odnosno oprema vodi, i priznaju se u korist ili na teret bilansa uspjeha u periodu u kom je nastalo otuđenje ili rashodovanje.

Nematerijalna ulaganja se sastoje od softvera i licenci. Nematerijalna ulaganja koja su nabavljena kapitalizuju se u visini nabavne vrijednosti na dan transakcije. Nakon početnog priznavanja, nematerijalna ulaganja se iskazuju u visini nabavne vrijednosti umanjene za akumuliranu amortizaciju i eventualno umanjenje vrijednosti usljed obezvrjeđenja.

Troškovi koji se direktno mogu povezati sa određenim softverom i koji će generisati ekonomsku korist u periodu dužem od jedne godine, evidentiraju se kao nematerijalna ulaganja. Troškovi održavanja i razvoj kompjuterskih softvera se evidentiraju kao trošak u trenutku njihovog nastanka.

Amortizacija se ravnomjerno obračunava na nabavnu vrijednost poslovnih prostora, opreme i nematerijalnih ulaganja primjenom sljedećih godišnjih stopa, s ciljem da se poslovni prostor, ostala fiksna aktiva i nematerijalna ulaganja u potpunosti otpišu u toku njihovog korisnog vijeka trajanja. Primjenjene stope su sljedeće:

Glavne grupe	Stope amortizacije (%)	Stopa koja se priznaje u poreskom bilansu (%)
Građevinski objekti	2.00	5.00
Motorna vozila	15.00	15.00
Namještaj i ostala oprema	15.00 – 20.00	20.00
Kompjuterska oprema	33.33	30.00
Softver	20	30.00
Sitan inventar	50	100.00

Obračun amortizacije poslovnog prostora, ostale fiksne aktive i nematerijalnih ulaganja za poslovne svrhe počinje kada se sredstva stave u upotrebu.

3.10. Kapital Banke

U okviru kapitala Banke iskazani su akcionarski kapital, emisiona premija, rezerve Banke i nepokriveni akumulirani gubitak i dobitak.

Akcionarski kapital Banke obrazuje se iz uloženi sredstava osnivača i akcionara Banke u novčanom i nenovčanom obliku. Zakonom o hartijama od vrijednosti definisano je da su hartije od vrijednosti dematerijalizovane i postoje u obliku elektronskog zapisa u kompjuterskom sistemu Centralne Depozitarne Agencije. Izvod iz registra Centralne Depozitarne Agencije je jedini i isključivi dokaz o vlasništvu nad hartijama od vrijednosti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE**31. decembar 2013. godine****3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)****3.11. Naknade zaposlenima****Doprinosi kojima se obezbjeđuje socijalna sigurnost zaposlenih**

U skladu sa propisima koji se primjenjuju u Crnoj Gori, Banka je u obavezi da plaća doprinose državnim fondovima kojima se obezbjeđuje socijalna sigurnost zaposlenih. Ove obaveze uključuju doprinose za zaposlene na teret poslodavca u iznosima obračunatim po stopama propisanim relevantnim zakonskim propisima. Banka je, takođe, obavezna da od bruto plata zaposlenih obustavi doprinose i da ih, u ime zaposlenih, uplati tim fondovima. Doprinosi na teret poslodavca i doprinosi na teret zaposlenog se evidentiraju na teret rashoda perioda na koji se odnose.

Obaveze po osnovu otpremnina ili drugih dugoročnih naknada zaposlenima

U skladu sa Granskim kolektivnim ugovorom, Banka je u obavezi da prilikom odlaska u penziju zaposlenom isplati otpremninu u visini 6 prosječnih neto zarada zaposlenih u Banci koja važi u mjesecu koji prethodi isplati otpremnine. U finansijskim izvještajima Banke na dan 31. decembra 2013. godine, izvršeno je rezervisanje obračunato od strane nezavisnog ovlašćenog aktuara, po osnovu procijenjene sadašnje vrijednosti sredstava za otpremnine za odlazak u penziju zaposlenima nakon ispunjenih uslova.

3.12. Pravična (fer) vrijednost

Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja predviđaju objelodanjivanje pravične (fer) vrijednosti finansijskih sredstava i finansijskih obaveza u napomenama uz finansijske izvještaje. Za navedene potrebe, pravična (fer) vrijednost je definisana kao iznos za koji se neko sredstvo može razmijeniti, ili obaveza izmiriti, u transakciji između dobro obaviještenih i voljnih strana, međusobno suočenih. Obaveza Banke je da objelodani sve informacije u vezi sa poštenom (fer) vrijednošću sredstava, potraživanja i obaveza za koje postoje raspoložive tržišne informacije i za koje se identifikuje materijalno značajna razlika između knjigovodstvenih vrijednosti i poštene (fer) vrijednosti.

U Crnoj Gori ne postoji dovoljno tržišno iskustvo, stabilnost i likvidnost kod kupovine i prodaje finansijskih sredstava i obaveza, kao i ostalih finansijskih instrumenata, i zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, pravičnu (fer) vrijednost nije moguće pouzdano utvrditi u uslovima nepostojanja aktivnog tržišta, kako to zahtijevaju MRS i MSFI. Po mišljenju rukovodstva Banke, iznosi objelodanjeni u finansijskim izvještajima odražavaju realnu vrijednost koja je u datim okolnostima najvjerodostojnija i najkorisnija za potrebe izvještavanja u skladu sa računovodstvenim propisima Crne Gore i propisima Centralne banke Crne Gore koji regulišu finansijsko izvještavanje banaka.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

31. decembar 2013. godine

4. KOREKCIJA FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA 2012. GODINU

Banka je izvršila određene korekcije bilansnih i vanbilansnih pozicija bilansa stanja iskazanog na 31. decembra 2012. godine, kao i reklasifikacije bilansa stanja i bilansa uspjeha u cilju uporedivosti sa finansijskim izvještajima za 2013. godinu koji su od 1. januara 2013. godine izmijenjeni u skladu sa novom Odlukom o sadržaju, rokovima i načinu sačinjavanja i dostavljanja finansijskih izvještaja banaka („Sl. list CG“, br. 15/12 i 18/13), Odlukom o kontnom okviru za banke („Sl. list Crne Gore“ 55/12), Odlukom o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom u bankama („Sl. list Crne Gore“, 22/12, 55/12 i 57/13) i Uputstvom o načinu evidentiranja rezervacija za potencijalne kreditne gubitke, ispravki vrijednosti i otpisanih stavki bilansne aktive pri utvrđivanju početnog stanja u poslovnim knjigama banaka za 2013. godinu („Sl. list Crne Gore“, br. 61/12), kako je objelodanjeno u Napomeni 2.3 i narednim tabelama dolje:

BILANS USPJEHA*)

U periodu od 1. januara do 31. decembra 2012. godine

(Iznosi u hiljadama EUR)

	2012 prije korekcija	Korekcije	2012. korigovano
Prihodi od kamata	11,915	(198)	11,717
Rashodi od kamata	(4,312)	-	(4,312)
NETO PRIHODI OD KAMATA	7,603	(198)	7,405
Prihodi od dividendi	-	18	18
Troškovi obezvrjeđenja	(1,651)	480	(1,171)
Troškovi rezervisanja	-	(268)	(268)
Prihodi od naknada i provizija	4,045	-	4,045
Rashodi naknada i provizija	(751)	-	(751)
NETO PRIHODI OD NAKNADA	3,294	-	3,294
Neto dobiti od investicionih hartija od vrijednosti	136	-	136
Neto gubici od kursnih razlika	281	-	281
Troškovi zaposlenih	(3,828)	(14)	(3,842)
Opšti i administrativni troškovi	(3,548)	-	(3,548)
Troškovi amortizacije	(804)	-	(804)
Ostali rashodi	(53)	-	(53)
Ostali prihodi	363	(18)	345
	<u>(7,453)</u>	<u>(32)</u>	<u>(7,485)</u>
OPERATIVNI PROFIT	1,793	-	1,793
Porez na dobit	(176)	-	(176)
NETO PROFIT	1,617	-	1,617

* Obrasci po novom kontnom okviru u skladu sa Odlukom o novom kontnom okviru za banke Centralne banke Crne Gore („Sl. list CG“ 55/12).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

31. decembar 2013. godine

4. KOREKCIJA FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA 2012. GODINU (nastavak)

BILANS STANJA *)

Na dan 31. decembra 2012. godine

(U hiljadama EUR)

	31. decembra 2012.	Korekcije	31. decembra 2012. korigovano
SREDSTVA			
Novčana sredstva i računi depozita kod centralnih banaka	45,516	(25,150)	20,366
Kreditni i potraživanja od banaka	-	24,595	24,595
Kreditni i potraživanja od klijenata	113,512	5,862	119,374
Investicione hartije od vrijednosti			
- raspoložive za prodaju	239	-	239
- koje se drže do dospelosti	6,505	-	6,505
Investicije u pridružena preduzeća i zajedničke poduhvate po metodi kapitala	8	-	8
Nekretnine, postrojenja i oprema	1,740	(151)	1,589
Nematerijalna sredstva	462	151	613
Odložena poreska sredstva	10	-	10
Ostala finansijska potraživanja	-	515	515
Ostala poslovna potraživanja	5,785	(5,060)	725
UKUPNA SREDSTVA	173,777	762	174,539
OBAVEZE			
Depoziti banaka	-	733	733
Depoziti klijenata	118,200	720	118,920
Pozajmljena sredstva od banaka	21,157	(3,662)	17,495
Pozajmljena sredstva od ostalih klijenata	3,062	3,815	6,877
Rezerve	954	(102)	852
Tekuće poreske obaveze	216	(14)	202
Odložene poreske obaveze	-	-	-
Ostale obaveze	5,447	(2,449)	2,998
UKUPNE OBAVEZE	149,036	(959)	148,077
KAPITAL			
Akcijski kapital	16,006	-	16,006
Emisiona premija	7,444	-	7,444
Akumulirani gubitak	(306)	-	(306)
Dobit tekuće godine	1,617	-	1,617
Ostale rezerve	(20)	1,721	1,701
UKUPAN KAPITAL	24,741	1,721	26,462
UKUPNI KAPITAL I OBAVEZE	173,777	762	174,539

	31. decembra 2012.	Promjene- vraćanje u bilans	Promjene- prelazak na internu evidenciju	31. decembra 2012. korigovano
VANBILANSNA EVIDENCIJA				
Garancije, jemstva i preuzete obaveze	41,331	-	-	41,331
Dobijeni kolaterali	365,242	-	-	365,242
Komisioni poslovi	131	-	-	131
Otpisani krediti	2,024	(1,374)	(650)	-
Ostala otpisana aktiva	79,849	-	-	79,849
Otpisana i suspendovana kamata	1,444	(81)	(393)	970
Memorandum računi	(490,021)	1,455	1,043	(487,523)

* Obrasci po novom kontnom okviru u skladu sa Odlukom o novom kontnom okviru za banke Centralne banke Crne Gore („Sl. list CG“ 55/12).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

31. decembar 2013. godine

5. FINANSIJSKI INSTRUMENTI**5.1. Upravljanje rizicima**

Banka je u svome poslovanju izložena različitim rizicima od kojih su najznačajniji:

- kreditni rizik;
- tržišni rizik;
- rizik likvidnosti;
- operativni rizik.

Procedure za upravljanje rizicima su dizajnirane da identifikuju i analiziraju rizike, da definišu odgovarajuće limite i kontrole za upravljanje rizicima, kao i da prate izloženost Banke pojedinim rizicima. Procedure za upravljanje rizicima su predmet redovne kontrole u cilju adekvatnog odgovora na nastale promjene na tržištu, proizvodima i uslugama.

Sektor za upravljanje rizicima je odgovoran za praćenje izloženosti Banke pojedinim rizicima o čemu se mjesečno izvještava Odboru direktora. Pored toga, praćenje izloženosti Banke pojedinim rizicima je u nadležnosti Odbora za upravljanje kreditnim rizikom, Komiteta za operativne rizike i Komiteta za upravljanje aktivom i pasivom.

5.2. Kreditni rizik

Banka je izložena kreditnom riziku koji predstavlja rizik da dužnici neće biti u mogućnosti da dugovanja prema Banci izmire u potpunosti i na vrijeme. Banka vrši rezervisanja za gubitke po osnovu umanjenja vrijednosti, a koji se odnose na gubitke nastale na dan izvještaja o finansijskom položaju. Značajne promjene u privredi, odnosno stanju pojedinih privrednih grana koje čine osnov kreditnog portfolija Banke, mogle bi dovesti do gubitaka koji se razlikuju od gubitaka po osnovu kojih je izvršeno rezervisanje na dan izvještaja o finansijskom položaju. Stoga rukovodstvo Banke oprezno upravlja izloženošću kreditnom riziku.

5.2.1. Upravljanje kreditnim rizikom

Izloženost kreditnom riziku ispoljava se kao rizik finansijskog gubitka koji nastaje kao posljedica nemogućnosti dužnika da ispuni sve ugovorene obaveze prema Banci. Banka upravlja preuzetim kreditnim rizikom tako što određuje limite u odnosu na velike kredite, pojedinačne korisnike kredita i povezana lica. Pomenuti rizici se kontinuirano prate i predmet su kontrole koja se vrši jednom godišnje ili češće. Svi krediti iznad propisanog limita treba da budu odobreni od strane Odbora za upravljanje kreditnim rizikom.

U skladu sa limitima propisanim od strane Centralne banke Crne Gore, granska koncentracija kredita je predmet kontinuiranog praćenja.

Izloženost riziku po pojedinačnim zajmoprimalocima, uključujući druge banke i brokerska preduzeća, dalje se ograničava tako što se utvrđuje podlimit u odnosu na bilansnu i vanbilansnu izloženost. Stvarna izloženost u odnosu na utvrđene limite se redovno prati.

Upravljanje izloženošću kreditnom riziku vrši se redovnom analizom sposobnosti korisnika kredita i potencijalnih korisnika kredita da otplaćuju obaveze po osnovu kamate i glavnice.

Preuzete i potencijalne obaveze po osnovu kredita

Primarna svrha ovih instrumenta je da se obezbijedi da sredstva budu dostupna klijentu u skladu sa zahtjevima. Garancije i aktivirani akreditivi predstavljaju neopozive garancije Banke da će izvršiti plaćanje u slučaju da klijent ne može da ispuni svoje obaveze prema trećim stranama, i stoga nose isti kreditni rizik kao i krediti. Dokumentarni i komercijalni akreditivi koji predstavljaju pismenu izjavu o obavezi Banke preuzetoj u ime klijenta, a kojom se trećem licu daje ovlašćenje da kod Banke vuče mjenice do iznosa dogovorenog posebnim uslovima su obezbijeđeni osnovnom isporukom robe na koju se odnose, te stoga, nose manji rizik nego direktna pozajmica.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

31. decembar 2013. godine

5. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

5.2. Kreditni rizik (nastavak)

5.2.2. Rezervisanja za gubitke po osnovu umanjenja vrijednosti u skladu sa MRS 39

Na dan izvještaja o finansijskom položaju Banka procjenjuje da li postoji bilo kakav objektivni dokaz da je došlo do umanjenja vrijednosti finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava, u skladu sa zahtjevima MRS 39.

U skladu sa usvojenom metodologijom, Banka procjenjuje da li postoje objektivni dokazi o umanjenju vrijednosti pojedinačno za finansijska sredstva koja su pojedinačno značajna.

Izračunavanje sadašnje vrijednosti procijenjenih budućih tokova gotovine obezbijeđenog finansijskog sredstva odražava novčane tokove koji mogu biti rezultat isključivanja umanjenja za troškove pribavljanja i prodaje kolaterala, bez obzira na to da li je isključenje vjerovatno ili ne.

U svrhe zajedničke procjene umanjenja vrijednosti, finansijska sredstva koja nisu pojedinačno značajna se grupišu na osnovu sličnih karakteristika kreditnog rizika.

5.2.3. Maksimalna izloženost kreditnom riziku po bilansnim i vanbilansnim stavkama

	U hiljadama EUR	
	2013.	2012.
Bilansne stavke		
Kreditni i potraživanja od banaka	51,692	24,595
Kreditni i potraživanja od klijenata	120,275	118,270
Kamatna i druga potraživanja	1,065	993
Factoring	1,394	111
Hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju	7,720	239
Hartije od vrijednosti koje se drže do dospeljeća	10,842	6,505
	192,988	150,713
Vanbilansne stavke		
Finansijske garancije	34,372	30,849
Činidbene garancije	5,975	5,509
Nepokriveni akreditivi	827	631
Nepovučene kreditne linije	8,265	4,972
	49,439	41,961
Ukupna izloženost kreditnom riziku	242,427	192,674

Izloženost kreditnom riziku se djelimično kontroliše pribavljanjem instrumenata obezbjeđenja i garancija pravnih i fizičkih lica.

Tipovi instrumenata obezbjeđenja su:

- depoziti;
- pravo zaloge na industrijskim mašinama, hartijama od vrijednosti, zalihama i vozilima;
- hipoteke na nepokretnostima i fiducijarni prenos vlasništva;
- mjenice;
- ovlaštenja;
- administrativne zabrane;
- žiranti;
- polise osiguranja i
- garancije.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2013. godine

5. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

5.2. Kreditni rizik (nastavak)

5.2.4. Krediti i plasmani

Kreditni i plasmani su prikazani u narednim tabelama:

U hiljadama EUR

	Neobezvri- jeđeni nedospjeli	Neobezvri- jeđeni dospjeli	Poje- dinačno procije- njeni	Ukupno, bruto	Pojedinačn a ispravka vrijednosti	Grupna ispravka vrijednosti	Ukupna ispravka vrijednosti	Ukupno, neto
31. decembar 2013. godine								
Prekoračenje po tekućim računima	588	52	-	640	-	(42)	(42)	598
Potrošački krediti	15,554	140	360	16,054		(408)	(408)	15,646
Kreditne kartice	653	31	4	688	(2)	(46)	(48)	640
Namjenski krediti	729	131	1	861		(152)	(152)	709
Ostali krediti fizičkim licima, pokriveni hipotekom	13,737	246	2,006	15,989	(488)	(502)	(990)	14,999
Kreditni malim preduzećima	46,472	872	8,133	55,477	(1,585)	(732)	(2,317)	53,160
Kreditni srednjim i velikim preduzećima	30,290	760	2,526	33,576	(26)	(450)	(476)	33,100
Kreditni Vladi i opštinama	806	-	180	986	(4)	(6)	(10)	976
Kreditni finansijskim institucijama	452	2	210	664	(210)	(7)	(217)	447
Kreditni i plasmani dati bankama	-	-	-	-	-	-	-	-
	109,281	2,234	13,420	124,935	(2,315)	(2,345)	(4,660)	120,275

U hiljadama EUR

	Neobezvri- jeđeni nedospjeli	Neobezvri- jeđeni dospjeli	Poje- dinačno procije- njeni	Ukupno, bruto	Pojedinačna ispravka vrijednosti	Grupna ispravka vrijednosti	Ukupna ispravka vrijednosti	Ukupno, neto
31. decembar 2012. godine								
Prekoračenje po tekućim računima	361	36	-	397	-	(24)	(24)	373
Potrošački krediti	12,690	385	77	13,152	(1)	(320)	(321)	12,831
Kreditne kartice	625	28	6	659	(4)	(34)	(38)	621
Namjenski krediti	1,441	168		1,609		(222)	(222)	1,387
Ostali krediti fizičkim licima, pokriveni hipotekom	11,808	258	977	13,043	(323)	(378)	(701)	12,342
Kreditni malim preduzećima	57,067	1,379	-	58,446	(750)	(1,258)	(2,008)	56,438
Kreditni srednjim i velikim preduzećima	26,959	1,578	3,825	32,362	-	(384)	(384)	31,978
Kreditni Vladi i opštinama	1,147	357	-	1,504	-	(15)	(15)	1,489
Kreditni finansijskim institucijama	803	-	221	1,024	(200)	(13)	(213)	811
Kreditni i plasmani dati bankama	-	-	-	-	-	-	-	-
	112,901	4,189	5,106	122,196	(1,278)	(2,648)	(3,926)	118,270

Kreditni i avansi koji nisu ni dospjeli niti obezvrijeđeni u 2013. i 2012. godini su svi svrstani u dobru aktivu.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2013. godine

5. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

5.2. Kreditni rizik (nastavak)

5.2.4. Krediti i plasmani (nastavak)

a) Dospjeli ali pojedinačno neobezvrijeđeni krediti i plasmani

U hiljadama EUR

	Do 30 dana kašnjenje	Od 31 do 60 dana kašnjenje	Od 61 do 90 dana kašnjenje	Od 91 do 180 dana kašnjenje	Od 181 do 365 dana kašnjenje	Od 1 do 5 godina kašnjenje	Ukupno
31. decembar 2013. godine							
Prekoračenja po tekućim računima	15	4	4	4	8	17	52
Potrošački krediti	58	35	-	21	14	12	140
Kreditne kartice	1	2	2	3	10	13	31
Namjenski krediti	4	8	-	16	33	71	132
Ostali krediti fizičkim licima, pokriveni hipotekom	29	35	-	18	28	136	246
Kreditni mikro i malim preduzećima	379	395	-	45	15	37	871
Kreditni srednjim i velikim preduzećima	650	110	-	-	-	-	760
Kreditni Vladi i opštinama	-	-	-	-	-	-	-
Kreditni finansijskim institucijama	2	-	-	-	-	-	2
	1,138	589	6	107	108	286	2,234

U hiljadama EUR

	Do 30 dana kašnjenje	Od 31 do 60 dana kašnjenje	Od 61 do 90 dana kašnjenje	Od 91 do 180 dana kašnjenje	Od 181 do 365 dana kašnjenje	Od 1 do 5 godina kašnjenje	Ukupno
31. decembar 2012. godine							
Prekoračenja po tekućim računima	2	2	1	5	6	20	36
Potrošački krediti	327	26	-	23	9	-	385
Kreditne kartice	5	2	3	7	11	-	28
Namjenski krediti	107	18	-	19	24	-	168
Ostali krediti fizičkim licima, pokriveni hipotekom	127	50	-	35	46	-	258
Kreditni mikro i malim preduzećima	582	635	16	84	56	6	1,379
Kreditni srednjim i velikim preduzećima	1,578	-	-	-	-	-	1,578
Kreditni Vladi i opštinama	357	-	-	-	-	-	357
Kreditni finansijskim institucijama	-	-	-	-	-	-	-
	3,085	733	20	173	152	26	4,189

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2013. godine

5. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

5.2. Kreditni rizik (nastavak)

5.2.4. Krediti i plasmani (nastavak)

b) Fer vrijednost sredstava obezbjeđenja

	31. decembar 2013.	U hiljadama EUR 31. decembar 2012.
Depoziti	17,469	20,207
Zaloga	47,315	70,626
Hipoteke i fiducije	299,706	262,785
Polise	163	28
Garancije	9,008	11,596
Ukupno	373,661	365,242

	31. decembar 2013.	U hiljadama EUR 31. decembar 2012.
Dospjeli ali individualno neobezvrijeđeni		
Depoziti	15,801	19,979
Zaloga	45,089	70,112
Hipoteke i fiducije	219,124	254,313
Polise	163	28
Garancije	9,008	9,208
Ukupno	289,185	353,640

	31. decembar 2013.	U hiljadama EUR 31. decembar 2012.
Individualno obezvrijeđeni prikazani		
Depoziti	1,668	228
Zaloga	2,226	514
Hipoteke i fiducije	80,582	8,472
Garancije	-	2,388
Ukupno	84,476	11,602

Banka kao predmet hipoteke uzima nepokretnosti čija se vrijednost za pravna lica definiše za svaki slučaj pojedinačno, što je u nadležnosti donosioca odluke o odobrenju kredita, dok su za fizička lica definisani iznosi u zavisnosti od vrste proizvoda. Nekretnine koje se uzimaju kao kolateral su stambeni prostori, porodične stambene zgrade, poslovni objekti, poslovni prostori i zemljište zavisno od lokacije i njegove buduće namjene.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2013. godine

5. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

5.2. Kreditni rizik (nastavak)

5.2.4. Krediti i plasmani (nastavak)

c) Restruktuirani krediti i plasmani

Banka je zajmoprimcu restrukturirala kredit ako je, zbog pogoršanja dužnikove kreditne sposobnosti:

- a. produžila rok otplate za glavnice ili kamatu,
- b. zamijenila postojeći novim plasmanom,
- c. smanjila kamatnu stopu i
- d. napravila druge slične pogodnosti koje olakšavaju finansijsku poziciju zajmoprimca.

Prilikom restrukturiranja kredita Banka vrši finansijsku analizu zajmoprimca i procjenjuje mogućnosti zajmoprimca, nakon restrukturiranja kredita, da ostvari novčane tokove koji će biti dovoljni za otplatu glavnice i kamate kredita.

Banka je restrukturirala u toku 2013. godine kredite u iznosu od EUR 12,081 hiljadu (2012: 28,071 EUR hiljadu).

d) Geografska koncentracija

Geografska koncentracija izloženosti Banke kreditnom riziku, bez umanjenja za ispravku vrijednosti, je prikazana u sljedećoj tabeli:

	U hiljadama EUR				
	Crna Gora	Evropska Unija	SAD i Kanada	Ostalo	Ukupno
Kreditni i potraživanja od banaka	60	46,785	3,725	1,122	51,692
Kreditni i potraživanja od klijenata	125,897	1,110	15	463	127,485
Hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju	3,128	3,828	-	764	7,720
Hartije od vrijednosti koje se drže do dospijeća	10,842	-	-	-	10,842
31. decembar 2013. godine	139,927	51,723	3,740	2,349	197,739
31. decembar 2012. godine	121,783	24,656	4,538	3,723	154,700

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
 31. decembar 2013. godine

5. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

5.2. Kreditni rizik (nastavak)

5.2.4. Krediti i plasmani (nastavak)

e) Industrijska koncentracija

Koncentracija po djelatnostima izloženosti Banke kreditnom riziku, bez umanjena za ispravku vrijednosti je prikazana u sljedećoj tabeli:

	U hiljadama EUR													
	Finan- sijske djelatnosti i osiguranja	Transport, saobracaj i tele- komuni- kacije	Usluge pružanja smještaja i ishrane	Trgovina na veliko i trgovina na malo i popravka motornih vozila i motocikla	Građe- vinarstvo	Energetika	Vađenje rude i kamena	Administra- cija i pomoćne uslužne djelatnosti	Trgovina nekretnin- -ama	Poljo- privreda, šumarstvo i ribarstvo	Proizv- odnja	Ostalo	Fizička lica	Ukupno
Kredit i potraživanja od banaka	12,211	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	39,481	-	51,692
Kredit i potraživanja od klijenata	1,537	10,762	7,541	43,451	4,192	-	2,912	259	9,037	1,491	3,422	8,523	34,358	127,485
Hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju	2,992	6	-	22	-	109	-	-	-	-	-	4,591	-	7,720
Hartije od vrijednosti koje se drže do dospijeca	10,842	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10,842
31. decembar 2013. godine	27,582	10,768	7,541	43,473	4,192	109	2,912	259	9,037	1,491	3,422	52,595	34,358	197,739
31. decembar 2012. godine	8,632	12,600	8,046	37,660	3,238	11	3,703	409	3,755	1,346	4,818	41,527	28,955	154,700

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

31. decembar 2013. godine

5. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

5.2. Kreditni rizik (nastavak)

5.2.5. Vanbilansna evidencija

Ročnost vanbilansnih stavki po kojima je Banka izložena kreditnom riziku je sljedeća:

31. decembar 2013. godine	U hiljadama EUR			
	Nepovučene kreditne linije	Garancije	Akreditivi	Ukupno
Do 1 godine	6,662	32,028	261	38,951
Od 1 do 5 godina	1,603	8,319	566	10,488
	8,265	40,347	827	49,439

31. decembar 2012. godine	U hiljadama EUR			
	Nepovučene kreditne linije	Garancije	Akreditivi	Ukupno
Do 1 godine	4,076	28,882	40	32,998
Od 1 do 5 godina	577	7,476	591	8,644
Preko 5 godina	319	-	-	319
	4,972	36,358	631	41,961

5.3. Tržišni rizik

Banka je izložena tržišnim rizicima. Tržišni rizici se javljaju u slučaju otvorenih pozicija, a zbog promjene kamatnih stopa, promjene kursa valute i promjene cijena hartija od vrijednosti koji se mijenjaju u skladu sa tržišnim fluktuacijama. Limiti za izloženost tržišnim rizicima su interno propisani i usklađeni sa limitima propisanim od strane Centralne banke Crne Gore.

5.3.1. Devizni rizik

Finansijska pozicija i novčani tokovi Banke su izloženi efektima promjena kursa valuta. Izloženost deviznom riziku se redovno prati putem usklađivanja sa limitima propisanim od strane Centralne banke Crne Gore.

Izloženost riziku od promjena kursa valuta na dan 31. decembra 2013. godine prikazana je u sljedećoj tabeli:

U hiljadama EUR	USD	GBP	CHF	Ostalo	Ukupno
Devizna sredstva	11,049	68	167	91	11,375
Obaveze u devizama	11,362	75	166	86	11,689
Neto otvorena pozicija:					
- 31. decembra 2013. godine	(313)	(7)	1	5	(314)
- 31. decembra 2012. godine	(788)	8	-	2	(778)
% osnovnog kapitala:					
- 31. decembra 2013. godine	-2%	-	-	-	
- 31. decembra 2012. godine	-3%	-	-	-	
Agregatna otvorena pozicija:					
- 31. decembra 2013. godine	(314)				
- 31. decembra 2012. godine	(778)				
% osnovnog kapitala:					
- 31. decembra 2013. godine	-1.57%				
- 31. decembra 2012. godine	-3%				

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

31. decembar 2013. godine

5. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

5.3. Tržišni rizik (nastavak)

5.3.2. Rizik od promjene kamatnih stopa

Rizik od promjene kamatnih stopa novčanih tokova predstavlja rizik da će budući novčani tokovi finansijskog instrumenta biti podložni oscilacijama usljed promjenljivih kamatnih stopa na tržištu. Kamatni rizik fer vrijednosti predstavlja rizik da će vrijednost finansijskog instrumenta biti podložna oscilacijama usljed promjenljivih kamatnih stopa na tržištu. Banka je izložena efektima promjene važećih kamatnih stopa na tržištu i to po osnovu rizika od promjene kamatnih stopa na novčane tokove. Kao posljedica takvih promjena može doći do povećanja kamatnih marži, međutim, one mogu umanjiti dobit ili dovesti do gubitka u slučaju neočekivanih kretanja. Kamatne stope se zasnivaju na tržišnim stopama tako da Banka redovno vrši ponovno određivanje cijena.

Naredna tabela prikazuje kamatonosna i nekamatonosna sredstva i obaveze Banke na dan 31. decembra 2013. godine:

	U hiljadama EUR		
	Kamatonosno	Nekamatonosno	Ukupno
SREDSTVA			
Novčana sredstva i računi depozita kod centralnih banaka	2,398	24,286	26,684
Kreditni i potraživanja od banaka	-	51,692	51,692
Kreditni i potraživanja od klijenata	122,192	542	122,734
Hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju	5,279	2,441	7,720
Hartije od vrijednosti koje se drže do dospijanja	10,842	-	10,842
Ukupna sredstva	140,711	78,961	219,672
OBAVEZE			
Depoziti banaka	-	434	434
Depoziti klijenata	136,432	26,775	163,207
Pozajmljena sredstva od banaka	20,213	144	20,357
Pozajmljena sredstva od ostalih klijenata	5,071	48	5,119
Ukupno obaveze	161,716	27,401	189,117
Izloženost riziku od promjene kamatnih stopa:			
- 31. decembar 2013. godine	(21,005)	51,560	30,555

Slijedeća tabele prikazuju godišnje aktivne i pasivne kamatne stope monetarnih finansijskih instrumenata:

Vrsta kredita	Kamatna stopa
Pravna lica:	
- kratkoročni krediti iz sredstava Banke	10-15
- kratkoročni krediti iz drugih izvora	9.75-9.90
- dugoročni krediti iz sredstava Banke	10-15
- dugoročni krediti iz drugih izvora	5-12
- krediti za preduzetnike do 24 mjeseca	9-12.5
- krediti za preduzetnike preko 24 mjeseca	10
Depoziti :	
<i>Pravna lica do EUR 100,000:</i>	
Depoziti po viđenju	0.10
Kratkoročni depoziti	1.5-3
Dugoročni depoziti	3.5
<i>Fizička lica do EUR 100,000:</i>	
Depoziti po viđenju	0.2-0.3
Kratkoročni depoziti	2.5-4.5
Dugoročni depoziti	4.5-5.25

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

31. decembar 2013. godine

5. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

5.3. Tržišni rizik (nastavak)

5.3.2. Rizik od promjene kamatnih stopa (nastavak)

Aktivne kamatne stope koje su primjenjivane na odobrene kredite fizičkim licima u toku 2013. godine su sljedeće:

Vrsta kredita	Kamatna stopa
Stanovništvo:	
- gotovinski krediti	11.35 - 19.56
- potrošački krediti	
- krediti za adaptaciju i finansiranje do 60 mjeseci	11.35 - 14.03

Pasivne kamatne stope koje su primjenjivane na primljene depozite pravnih lica toku 2013. godine su sljedeće:

Vrsta depozita	Kamatna stopa
Depoziti po viđenju	0.1
Kratkoročni depoziti	0.1 - 5.25
Dugoročni depoziti	1 - 6

Pasivne kamatne stope koje su primjenjivane na primljene depozite fizičkih lica u toku 2013. godine su sljedeće:

Vrsta depozita	Kamatna stopa
Depoziti po viđenju	
Štednja po viđenju:	0.2
Oročeni depoziti u EUR:	
- mjesec dana	0.2
- tri mjeseca	0.2 - 4.25
- šest mjeseci	2.5 - 5
- 12 mjeseci	1 - 6
- 24 mjeseca	4.5 - 6
- 36 mjeseci	2.5 - 6
Oročeni depoziti u stranim valutama (USD):	
- tri mjeseca	0.2 - 0.5
- šest mjeseci	1
- 12 mjeseci	1.2 - 2

5.4. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti predstavlja rizik da Banka neće moći obezbijediti dovoljno novčanih sredstava za izmirenje obaveza u trenutku njihove dospelosti, ili rizik da će Banka za izmirivanje dospjelih obaveza morati obezbjeđivati novčana sredstva po razumnoj cijeni i blagovremeno.

5.4.1. Upravljanje rizikom likvidnosti

Usklađenost i kontrolisana neusklađenost dospjeća i kamatnih stopa po osnovu sredstava i obaveza su od velikog značaja za rukovodstvo Banke. Nije uobičajeno da Banka ima kompletno usklađenu poziciju, budući da poslovne transakcije često imaju neodređen rok dospelosti i da su različitih vrsta. Neusklađena pozicija potencijalno povećava profitabilnost, ali i povećava rizik od gubitka.

Dospjeća sredstava i obaveza i sposobnost Banke da po prihvatljivim troškovima obezbijedi izvore sredstava po dospelosti obaveza, važan su činilac u procjeni likvidnosti Banke i njene izloženosti promjenama kamatnih stopa i kurseva.

Potrebe za likvidnošću za pokrivanje garancija odnosno aktiviranih akreditiva su znatno manje od iznosa preuzetih obaveza, budući da Banka ne očekuje da treća strana povuče ugovorena sredstva. Ukupni neizmireni iznos ugovorne obaveze kojom se odobrava kredit sa produženim rokom dospelosti ne mora nužno dovesti do budućih zahtjeva za likvidnim sredstvima, s obzirom da će mnoge od ovih obaveza isteći ili biti okončane bez finansiranja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

31. decembar 2013. godine

5. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

5.4. Rizik likvidnosti (nastavak)

5.4.1. Upravljanje rizikom likvidnosti (nastavak)

Banka je izložena dnevnim zahtjevima za povlačenje sredstava od strane komitenata, koji utiču na raspoloživa novčana sredstava sa tekućih računa i depozita. Banka nema potrebu da održava nivo novčanih sredstva da bi izašla u susret svim potencijalnim zahtjevima, procjenjujući da se minimalni nivo reinvestiranja dospjelih sredstava može sa sigurnošću predvidjeti.

Ročna usklađenost finansijske aktive i finansijskih obaveza po očekivanom roku dospijeća sa stanjem na dan 31. decembra 2013. godine prikazana je u pregledu koji slijedi:

	Do mjesec dana	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 do 6 mjeseci	Od 6 do 12 mjeseci	Od 1 do 5 godina	U hiljadama EUR	
						Preko 5 godina	Ukupno
Finansijska aktiva							
Novčana sredstva i računi depozita kod centralnih banaka	26,684	-	-	-	-	-	26,684
Kredit i potraživanja od banaka	51,148	559	(4)	(11)	-	-	51,692
Kredit i potraživanja od klijenata	11,208	9,694	12,226	28,420	50,453	10,733	122,734
Hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju	7,685	-	-	35	-	-	7,720
Hartije od vrijednosti koje se drže do dospijeća	-	4,714	4,633	125	1,370	-	10,842
Ukupno	96,725	14,967	16,855	28,569	51,823	10,733	219,672
Finansijske obaveze							
Depoziti banaka	434	-	-	-	-	-	434
Depoziti klijenata	79,302	13,358	13,972	29,214	25,016	2,345	163,207
Pozajmljena sredstva od banaka	71	61	709	793	10,863	7,860	20,357
Pozajmljena sredstva od ostalih klijenata	-	801	90	1,109	3,095	24	5,119
Ukupno	79,807	14,220	14,771	31,116	38,974	10,229	189,117
Ročna neusklađenost							
- 31. decembra 2013. godine	16,918	747	2,084	(2,547)	12,849	504	30,555
- 31. decembra 2012. godine	1,519	483	7,360	4,407	14,327	1,389	29,486
Kumulativni GAP:							
- 31. decembra 2013. godine	16,918	17,665	19,749	17,202	30,051	30,555	
- 31. decembra 2012. godine	1,519	2,002	9,363	13,770	28,097	29,486	
% od ukupnog izvora sredstva							
- 31. decembra 2013. godine	8.95%	9.34%	10.44%	9.10%	15.89%	16.16%	
- 31. decembra 2012. godine	1.03%	1.36%	6.36%	9.36%	19.09%	20.03%	

Struktura sredstava i obaveza na dan 31. decembra 2013. godine ukazuje na postojanje ročne neusklađenosti preostalog perioda dospijeća sredstava i obaveza od 6 - 12 mjeseci. Likvidnost Banke kao njena sposobnost da u roku izvršava dospjele obaveze, zavisi sa jedne strane od bilansne strukture, a sa druge strane od usklađenosti tokova priliva i odliva sredstava. Kumulativni Gap je ročno usaglašen. Na dan 31. decembra 2013. godine, depoziti po viđenju u gore navedenoj tabeli su prikazani na osnovu očekivanih dospijeća korišćenjem modela baziranom na istorijskim podacima Banke. Banka primjenjuje navedeni pristup upravljanja likvidnošću od 31. decembra 2012. godine.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

31. decembar 2013. godine

5. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

5.4. Rizik likvidnosti (nastavak)

5.4.2. Ročnost finansijskih obaveza prema preostalom roku dospijeća (nediskontovani tokovi gotovine)

	U hiljadama EUR						
	Po videnju	Do 1 mjeseca	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 do 12 mjeseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
31. decembar 2013. godine							
Obaveze							
Obaveze prema bankama	434	-	-	-	-	-	434
Obaveze prema klijentima	73,386	5,916	13,358	43,186	25,016	2,345	163,207
Pozajmljena sredstva od banaka	-	71	61	1,502	10,863	7,860	20,357
Pozajmljena sredstva od ostalih klijenata	-	-	801	1,199	3,095	24	5,119
	73,820	5,987	14,220	45,887	38,974	10,229	189,117

	U hiljadama EUR						
	Po videnju	Do 1 mjeseca	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 do 12 mjeseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
31. decembar 2012. godine							
Obaveze							
Obaveze prema bankama	268	-	-	465	-	-	733
Obaveze prema klijentima	49,055	2,794	9,362	32,914	24,186	609	118,920
Pozajmljena sredstva od banaka	-	-	25	1,249	6,547	9,674	17,495
Pozajmljena sredstva od ostalih klijenata	1	-	794	1,045	4,904	133	6,877
	49,324	2,794	10,181	35,673	35,637	10,416	144,025

5.5. Fer vrijednost finansijskih sredstava i obaveza

	Knjigovodstvena vrijednost		U hiljadama EUR Fer vrijednost	
	2013.	2012.	2013.	2012.
Finansijska sredstva				
Kredit i potraživanja od banaka	51,692	24,595	51,692	24,595
Kredit i potraživanja od klijenata	122,734	119,374	122,734	119,374
Hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju	7,720	239	7,720	239
Hartije od vrijednosti koje se drže do dospijeća	10,842	6,505	10,842	6,505
Finansijske obaveze				
Depoziti klijenata	163,207	118,920	163,207	118,920
Pozajmljena sredstva od banaka	20,357	17,495	20,357	17,495
Pozajmljena sredstva od ostalih klijenata	5,119	6,877	5,119	6,877

Pravična vrijednost finansijskih instrumenata je iznos za koji sredstva mogu biti prodana, ili obaveze izmirene, između obaviještenih voljnih učesnika u toku trajanja nezavisne transakcije. Međutim, ne postoje dostupne tržišne cijene za određeni dio finansijskih instrumenata Banke. U uslovima u kojima nema dostupnih tržišnih cijena, pravična vrijednost se procjenjuje primjenom modela diskontovanja novčanih tokova ili drugih modela. Promene pretpostavki koje leže u osnovi procjena, uključujući diskontne stope i procijenjene novčane tokove, u značajnoj mjeri utiču na procjene. Stoga utvrđene procjene pravične tržišne vrijednosti ne mogu biti ostvarene prilikom aktuelne prodaje finansijskog instrumenta.

Prilikom procjene pravične vrijednosti finansijskih instrumenata za koje se može utvrditi ovakva vrijednost primijenjeni su sljedeći metodi i pretpostavke:

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

31. decembar 2013. godine

5. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

5.5. Fer vrijednost finansijskih sredstava i obaveza (nastavak)

a) Krediti i plasmani bankama

Potraživanja od drugih banaka obuhvataju međubankarske plasmane i pozicije u procesu naplate.

Pravična vrijednost plasmana sa varijabilnom kamatnom stopom i prekonočnih depozita je približno jednaka knjigovodstvenoj vrijednosti ovih finansijskih sredstava iskazanoj na dan bilansa stanja.

b) Krediti i avansi klijentima

U cilju utvrđivanja pravične vrijednosti kredita klijentima sa fiksnom kamatnom stopom iskazanih po amortizovanoj vrijednosti, izvršeno je poređenje kamatnih stopa po kojima su krediti odobravani klijentima sa raspoloživim informacijama o preovlađujućim tržišnim kamatnim stopama u bankarskom sektoru Crne Gore, odnosno prosječnim ponderisanim kamatnim stopama po djelatnostima.

Po mišljenju rukovodstva, iznosi u finansijskim iskazima odražavaju realnu vrijednost koja je u datim okolnostima najvjerodostojnija i najkorisnija za potrebe finansijskog izvještavanja.

c) Hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju

Pravična vrijednost hartija od vrijednosti raspoloživih za prodaju je zasnovana na tržišnim cijenama. Ukoliko informacije o tržišnim cijenama nisu raspoložive, koriste se tržišne cijene kotiranih hartija od vrijednosti sa sličnim karakteristikama.

d) Depoziti i obaveze po kreditima

Za depozite po viđenju, kao i depozite sa preostalim rokom dospjeća kraćim od godinu dana, pretpostavka je da procijenjena pravična vrijednost ne odstupa značajno od knjigovodstvenih vrijednosti.

Procijenjena fer vrijednost kamatonosnih depozita sa fiksnom kamatnom stopom i preostalim rokom dospjeća preko godinu dana, bez navedene tržišne cijene bazira se na diskontovanom toku gotovine primjenom važeće kamatne stope na nove obaveze sa sličnim preostalim dospjećem. Prema mišljenju rukovodstva kamatne stope Banke su usklađene sa važećim tržišnim kamatnim stopama, i shodno tome iznosi u finansijskim iskazima odražavaju realnu vrijednost koja u datim okolnostima najvjerodostojnije odražava pravičnu vrijednost navedenih finansijskih instrumenata.

Za pravičnu vrijednost obaveza po kreditima sa varijabilnom kamatnom stopom pretpostavka je da aproksimira knjigovodstvenoj vrijednosti ovih obaveza na dan izvještavanja.

e) Hijerarhija fer vrijednosti

MSFI 7 definiše hijerarhiju tehnika vrednovanja na osnovu toga da li su unosi koje zahtijevaju te tehnike vrednovanja raspoloživi ili ne. Raspoloživi unosi odslikavaju tržišne podatke dobijene iz nezavisnih izvora; unosi koji nijesu raspoloživi uključuju tržišne pretpostavke Banke. Ove dvije vrste unosa stvorile su sljedeću hijerarhiju fer vrijednosti:

- Nivo 1 – Kotirane vrijednosti (nekorigovane) na aktivnom tržištu istih sredstava i obaveza. Ovaj nivo uključuje kotirane instrumente kapitala.
- Nivo 2 – Unosi koji ne predstavljaju kotirane vrijednosti uključene u Nivo 1, a koji su raspoloživi i tiču se datog sredstva ili obaveze, bilo direktno (tj. u vidu cijena/vrijednosti) ili indirektno (u vidu zaključaka na osnovu cijena/vrijednosti). Banka ne posjeduje finansijske instrumente uključene u Nivo 2.
- Nivo 3 – unosi za sredstva i obaveze koji nijesu zasnovani na raspoloživim tržišnim podacima. Ovaj Nivo uključuje ulaganja u kapital pod tržišnim pretpostavkama Banke (ne postoje raspoloživi podaci).

Ova hijerarhija zahtijeva upotrebu raspoloživih tržišnih podataka kada isti postoje. Banka, u svom vrednovanju, uzima u obzir raspoložive tržišne vrijednosti kad god je to moguće.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

31. decembar 2013. godine

5. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

5.5. Fer vrijednost finansijskih sredstava i obaveza (nastavak)

e) Hijerarhija fer vrijednosti (nastavak)

31. decembar 2013. godine	<u>Nivo 1</u>	<u>Nivo 2</u>	<u>Nivo 3</u>	<u>Ukupno</u>
Finansijska sredstva po fer vrijednosti				
kroz iskaz o ukupnom rezultatu	-	-	-	-
Hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju	<u>2,741</u>	<u>-</u>	<u>4,979</u>	<u>7,720</u>
Ukupna sredstva	<u>2,741</u>	<u>-</u>	<u>4,979</u>	<u>7,720</u>

Tehnike vrednovanja i pretpostavke korišćene za vrednovanje finansijskih instrumenata vrednovanih po fer vrijednosti

Fer vrijednost hartija od vrijednosti raspoloživih za prodaju i hartija od vrijednosti vrednovanih po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha je zasnovana na tržišnim cijenama. Ukoliko informacije o tržišnim cijenama nisu raspoložive, koriste se tržišne cijene kotiranih hartija od vrijednosti sa sličnim karakteristikama. Na dan 31. decembra 2013. godine, tržišne cijene hartija od vrijednosti vrednovanih po fer vrijednosti u portfoliju Banke su bile dostupne.

Tehnike vrednovanja i pretpostavke korišćene za vrednovanje finansijskih instrumenata koji nisu vrednovani po fer vrijednosti

Fer vrijednost finansijskih instrumenata koji nisu vrednovani po fer vrijednosti obračunata je samo za potrebe objelodanjivanja, bez efekata na pozicije bilansa stanja ili bilansa uspjeha. Dodatno, s obzirom na to da nema aktivnog trgovanja ovim instrumentima, određivanje fer njihove vrijednosti zahtijeva korišćenje procjena rukovodstva u značajnoj mjeri.

Fer vrijednost je cijena koja se može primiti za prodaju nekog sredstva ili platiti za prenos neke obaveze u uobičajenoj transakciji na glavnom (ili najpovoljnijem) tržištu na datum odmjerenja pod tekućim tržišnim uslovima bez obzira na to da li je cijena direktno utvrđiva ili procijenjena korišćenjem neke druge tehnike vrednovanja. Međutim, ne postoje dostupne tržišne cijene za određeni dio finansijskih instrumenata Banke. U uslovima u kojima nema dostupnih tržišnih cijena, fer vrijednost se procjenjuje primjenom modela diskontovanja novčanih tokova ili drugih modela. Promjene pretpostavki koje leže u osnovi procjena, uključujući diskontne stope i procijenjene novčane tokove, u značajnoj mjeri utiču na procjene. Stoga utvrđene procjene fer tržišne vrijednosti ne mogu biti ostvarene prilikom aktuelne prodaje finansijskog instrumenta.

5.6. Upravljanje kapitalom

Upravljanje kapitalom ima za cilj:

- usaglašenost sa propisima regulatora,
- zaštitu sposobnosti Banke da održi stalnost poslovanja kako bi bila u mogućnosti da obezbijedi isplate akcionarima i naknade ostalim vlasnicima, i
- obezbjeđenje kapitala za podršku daljeg razvoja Banke.

Rukovodstvo Banke vrši kontrolu adekvatnosti kapitala korišćenjem metodologije i limita propisanih od strane Centralne banke Crne Gore („Sl. list CG“, br. 60/08, 41/09 i 55/12). U skladu sa propisima, Banka kvartalno dostavlja izvještaje o stanju i strukturi kapitala Centralnoj banci Crne Gore.

Sopstvena sredstva Banke sastoje se od:

- osnovnog kapitala (uplaćeni akcijski kapital, neraspoređena dobit iz prethodnih godina, dobit tekuće godine, umanjena za gubitak);
- dopunskog kapitala (rezerve koje su formirane na teret dobiti nakon njenog oporezivanja: zakonske, statutarne i druge rezerve, subordinisani kredit);
- umanjениh za nematerijalna ulaganja, pozitivnu razliku između iznosa obračunatih rezervacija za potencijalne gubitke i zbira iznosa ispravke vrijednosti za stavke bilansne aktive i rezervisanja za vanbilansne stavke kao i za iznos prekoračenja limita ulaganja u nepokretnosti i osnovna sredstva utvrđenog posebnim propisom Centralne banke..

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

31. decembar 2013. godine

5. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

5.6. Upravljanje kapitalom (nastavak)

Rizična aktiva se sastoji od stavki aktive i kreditnih ekvivalenata vanbilansnih stavki aktive Banke koje su izložene riziku. Kreditni ekvivalenti vanbilansnih stavki aktive predstavljaju iznos koji je rezultat množenja knjigovodstvene vrijednosti vanbilansnih stavki aktive sa propisanim faktorima konverzije. Ukupnu rizikom ponderisanu aktivu čini zbir stavki aktive bilansa i kreditnih ekvivalenata vanbilansnih stavki aktive izloženih riziku (rizična aktiva Banke), klasifikovanih u četiri kategorije i pomnoženih sa odgovarajućim propisanim ponderima rizika.

U skladu sa propisima Centralne banke Crne Gore, Banka je obavezna da održava minimalan stepen adekvatnosti kapitala od 10%. Banka je dužna da obim svog poslovanja uskladi sa propisanim pokazateljima, odnosno da obim i strukturu svojih rizičnih plasmana uskladi sa Zakonom o bankama i propisima Centralne banke Crne Gore. Na dan 31. decembra 2013. godine, koeficijent solventnosti obračunat od strane Banke u statutarim finansijskim izvještajima iznosi 13.12% (31. decembra 2012. godine 15.05%) i veći je od propisanog minimuma.

5.7. Analize osjetljivosti

5.7.1. Analize osjetljivosti (devizni rizik)

Upravljanje izloženošću deviznom riziku, pored analize potraživanja i obaveza Banke iskazanih u stranoj valuti, uključuje i analizu osjetljivosti na promjene deviznog kursa. U sljedećoj tabeli je prikazan scenario promjene deviznog kursa u rasponu od +10% do -10% u odnosu na EUR.

	Ukupno	2013. Iznos u stranoj valuti	U hiljadama EUR Promjena kursa	
			10%	-10%
Sredstva				
Novčana sredstva i računi				
depozita kod centralnih banaka	26,684	341	34	(34)
Kreditni i potraživanja od banaka	51,692	10,196	102	(102)
Kreditni i potraživanja od klijenata	122,734	559	56	(56)
Hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju	7,720	278	28	(28)
Ukupno sredstva	208,830	11,374	220	(220)
Obaveze				
Depoziti banaka	434	84	8	(8)
Depoziti klijenata	163,207	11,381	114	(114)
Ukupno obaveze	163,641	11,465	122	(122)
Neto izloženost deviznom riziku:				
- 31. decembar 2013. godine			98	(98)
- 31. decembar 2012. godine			255	(255)

Na dan 31. decembra 2013. godine, pod pretpostavkom da su svi ostali parametri nepromijenjeni promjenom deviznog kursa EUR u odnosu na ostale valute za +10% odnosno -10%, dobit Banke bi se povećala, odnosno smanjila za iznos od EUR 98 hiljada (31. decembar 2012. godine: dobit bi se povećala, odnosno smanjila za iznos od EUR 255 hiljada). Uzrok male izloženosti Banke promjeni deviznog kursa je činjenica da je najveći dio potraživanja i obaveza Banke izražen u EUR.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2013. godine

5. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

5.7. Analize osjetljivosti (nastavak)

5.7.2. Analize osjetljivosti (rizik od promjene kamatnih stopa)

U toku procesa upravljanja rizikom od promjene kamatnih stopa, Banka vrši analizu osjetljivosti promjena potraživanja i obaveza sa varijabilnim kamatnim stopama. U sljedećoj tabeli je prikazan efekat promjene varijabilnih kamatnih stopa za potraživanja i obaveze iskazane u EUR u rasponu od +0.4% p.p. do -0.4% p.p, odnosno za potraživanja i obaveze iskazane u stranim valutama u rasponu od +0.3% p.p. do -0.3% p.p.

	U hiljadama EUR		
	Neto efekat kao rezultat promjene kamatnih stopa		
		+0.4 b.p. EUR KS	-0.4 b.p. EUR KS
	2013.	+0.3 b.p. FX KS	-0.3 b.p. FX KS
Sredstva			
Novčana sredstva i računi depozita kod centralnih banaka			
- sa fiksnom kamatnom stopom	24,286	-	-
- sa varijabilnom kamatnom stopom	2,398	10	(10)
Kreditni i potraživanja od banaka	51,692	-	-
Kreditni i potraživanja od klijenata			
- sa fiksnom kamatnom stopom	121,021	-	-
- sa varijabilnom kamatnom stopom	1,713	7	(7)
Hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju			
- sa fiksnom kamatnom stopom	4,740	-	-
- sa varijabilnom kamatnom stopom	2,980	12	(12)
Hartije od vrijednosti koje se drže do dospjeća	10,842	-	-
	219,762	29	(29)
Obaveze			
Depoziti banaka	434	-	-
Depoziti klijenata	163,207	-	-
Pozajmljena sredstva od banaka			
- sa fiksnom kamatnom stopom	16,357	-	-
- sa varijabilnom kamatnom stopom	4,000	16	(16)
Pozajmljena sredstva od ostalih klijenata	5,119	-	-
	189,117	16	(16)
Neto izloženost riziku od promjene kamatnih stopa:			
- 31. decembar 2013. godine		13	(13)

Pod pretpostavkom da su svi ostali parametri nepromijenjeni, povećanjem, odnosno smanjenjem varijabilne kamatne stope za potraživanja i obaveze u EUR za 0.4 p.p. odnosno za potraživanja i obaveze u stranoj valuti za 0.3 p.p., dobit Banke bi se smanjila, odnosno povećala, za iznos od EUR 13 hiljada.

Uzrok male izloženosti Banke promjeni varijabilnih kamatnih stopa je činjenica da je najveći dio potraživanja i obaveza Banke ugovoren sa fiksnom kamatnom stopom.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2013. godine

6. PRIHODI I RASHODI KAMATA

a) Prihodi od kamata

U hiljadama EUR

	2013	2012
Depoziti kod:		
- inostranih banaka	4	83
- Centralne banke	1	16
	<u>5</u>	<u>99</u>
Kreditni:		
- državnim organizacijama	837	-
- Vladi Crne Gore	48	-
- preduzećima	8,673	8,634
- fizičkim licima	3,306	3,182
	<u>12,864</u>	<u>11,816</u>
	<u>12,869</u>	<u>11,915</u>
<i>Troškovi obezvrjeđenja po kamatnim potraživanjima</i>	<u>(15)</u>	<u>(198)</u>
	<u>12,854</u>	<u>11,717</u>

b) Rashodi kamata

U hiljadama EUR

	2013	2012
Depoziti:		
- finansijskih institucija	(247)	(264)
- državnih organizacija	(220)	(82)
- preduzeća	(797)	(848)
- fizičkih lica	(2,456)	(2,087)
	<u>(3,720)</u>	<u>(3,281)</u>
Kreditni i ostale pozajmice	<u>(912)</u>	<u>(1,031)</u>
	<u>(4,632)</u>	<u>(4,312)</u>

7. TROŠKOVI OBEZVRJEĐENJA I REZERVISANJA

a) Troškovi obezvrjeđenja

U hiljadama EUR

	2013	2012
Neto rezervisanja/(ukidanje rezervisanja) po osnovu:		
- kredita	1,044	1,153
- naknada	3	2
- ostalo	(6)	16
	<u>1,041</u>	<u>1,171</u>
	<u>1,041</u>	<u>1,171</u>

b) Troškovi rezervisanja

U hiljadama EUR

	2013	2012
Neto rezervisanja/(ukidanje rezervisanja) po osnovu:		
- vanbilansnih stavki	202	279
- ostalo	4	(11)
	<u>206</u>	<u>268</u>
	<u>206</u>	<u>268</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2013. godine
7. TROŠKOVI OBEZVRJEĐENJA I REZERVISANJA (nastavak)
c) Promjene na računima ispravke vrijednosti nenaplativih potraživanja i rezervisanja
2013. godina
U hiljadama EUR

	Kreditni (napomena 16)	Kamate (napomena 16)	Stečena aktiva (napomena 21)	Rezerve za operativni rizik (napomena 25)	Ostalo	Rezervisanja na vanbilansnu evidenciju (napomena 25)	Ukupno
Stanje na početku godine	3,953	23	352	303	130	654	5,415
Efekti korekcija početnog stanja na osnovu nove regulative CBCG (napomena 2.3)							
Efekti promjene metodologije obračuna ispravki vrijednosti i rezervisanja	(1,493)	(47)	-	-	-	(181)	(1,721)
Preknjižavanje ispravljenih kredita plasiranih komitentima, obračunate kamate i ostale aktive izvan bilansne evidencije u bilansnu evidenciju	1,374	81	-	-	-	-	1,455
Ostalo	92	-	-	-	(12)	(2)	78
Korigovano stanje 1. januar 2013. godine	3,926	57	352	303	118	471	5,227
Ispravke vrijednosti u toku godine, neto	1,044	15	-	4	16	202	1,281
Ostalo	-	-	(10)	-	-	1	(9)
Prenos na vanbilans	(310)	(6)	-	-	-	-	(316)
Stanje na kraju godine	4,660	66	342	307	134	674	6,183

2012. godina

U hiljadama EUR	Kreditni	Kamate	Stečena aktiva	Rezerve za operativni rizik	Ostalo	Rezervisanja na vanbilansnu evidenciju	Ukupno
Stanje na početku godine	4,011	13	260	314	32	375	5,005
Ispravke vrijednosti u toku godine, neto	1,074	198	92	(11)	98	279	1,730
Prenos na vanbilans	(1,132)	(188)	-	-	-	-	(1,320)
Stanje na kraju godine	3,953	23	352	303	130	654	5,415

8. PRIHODI I RASHODI OD NAKNADA
a) Prihodi od naknada
U hiljadama EUR

	2013	2012
Naknade po kreditima	889	828
Naknade po vanbilasnim poslovima	659	554
Naknade za usluge platnog prometa i e-banking	1,187	826
Naknade za usluge plaćanja prema inostranstvu	869	756
Naknade po poslovima sa kreditnim karticama	1,283	631
Ostale naknade i provizije	364	450
	5,251	4,045

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

31. decembar 2013. godine

8. PRIHODI I RASHODI OD NAKNADA (nastavak)

b) Rashodi od naknada

U hiljadama EUR	2013	2012
Naknade Centalnoj Banci	(197)	(163)
Naknade za usluge međunarodnog platnog prometa	(115)	(86)
Naknade po osnovu premije za zaštitu depozita	(622)	(368)
Naknade po primljenim kreditima i garancijama	(21)	(15)
Naknade za Visa i Master kartice	(476)	(57)
Ostale naknade i provizije	(150)	(62)
	(1,581)	(751)

9. TROŠKOVI ZAPOSLENIH

U hiljadama EUR	2013	2012
Neto zarade	2,012	1,959
Porezi, prirezi i doprinosi na zarade	1,653	1,427
Ostale neto naknade zaposlenima	66	196
Otpremnine i jubilarne nagrade	17	7
Naknade članovima Odbora direktora	148	75
Neto trošak prevoza	33	32
Putni troškovi i dnevnice	112	81
Obuka zaposlenih	15	36
Troškovi rezervisanja za otpremnine i jubilarne nagrade	35	14
Ostali troškovi	46	15
	4,137	3,842

10. OPŠTI I ADMINISTRATIVNI TROŠKOVI

U hiljadama EUR	2013	2012
Troškovi zakupa	843	810
Troškovi obezbjeđenja	425	345
Troškovi električne energije i goriva	123	107
Čišćenje	69	46
Održavanje kompjutera i opreme	161	166
Porezi vezani za poslovni prostor	13	19
Troškovi održavanja vozila	35	31
Osiguranje	68	56
Revizija	144	155
Sudski troškovi	14	1
Ostale stručne naknade	29	18
Troškovi advokatskih usluga	10	9
Konsultantske usluge	12	-
Troškovi intelektualnih usluga	103	122
Telefon	109	101
Troškovi komunikacionih mreža	102	105
Poštarina	16	16
Kancelarijski materijal	138	127
Komunalne usluge	14	13
Troškovi reprezentacije	140	129
Reklamiranje i marketing	376	336
Pretpiate i donacije	89	104
Razni troškovi - održavanje softwer-a	230	167
Razni troškovi - iznajmljivanje opreme	206	61
Razni troškovi - usluge processinga	173	158
Razni troškovi kartično poslovanje	331	117
Ostali troškovi	322	229
	4,295	3,548

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2013. godine

11. TROŠKOVI AMORTIZACIJE

U hiljadama EUR	2013	2012
Nekretnine i oprema (napomena 18)	540	568
Nematerijalnih ulaganja (napomena 19)	183	236
	723	804

12. OSTALI PRIHODI

U hiljadama EUR	2013	2012
Dobici od prodaje osnovnih sredstava	100	-
Ostali prihodi poslovanja	71	30
Prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja	69	233
Ostali prihodi	73	82
	313	345

13. POREZ NA DOBIT

a) Komponente poreza na dobit

U hiljadama EUR	2013	2012
Obračunati tekući porez	252	202
Obračunati odloženi porez	(7)	(26)
	245	176

b) Usaglašavanje iznosa poreza na dobit u bilansu uspjeha i proizvoda rezultata prije oporezivanja i propisane poreske stope

U hiljadama EUR	2013	2012
Rezultat u bilansu uspjeha prije oporezivanja	2,612	1,820
Porez na dobit po zakonskoj stopi od 9%	235	164
Poreski efekti rashoda koji se ne priznaju u poreske svrhe	17	39
Ostalo	(7)	(27)
Porez na dobit iskazan u bilansu uspjeha	245	176
<i>Efektivna poreska stopa</i>	9,38%	9,65%

Poreska stopa korišćena za 2013. i 2012. godinu iznosi 9% i primjenjuje se na oporezivu dobit pravnih lica u Crnoj Gori, u skladu sa Zakonom o porezu na dobit.

c) Odložena poreska sredstva/obaveze

Odložena poreska sredstva sa stanjem na dan 31. decembra 2013. godine u iznosu EUR 18 hiljada (31. decembar 2012: EUR 10 hiljada) i odložene poreske obaveze u iznosu EUR 1 hiljadu odnose se na oporezive privremene razlike između poreske osnovice po kojoj se poslovni prostor, ostala fiksna aktiva i nematerijalna ulaganja priznaju u poreskom bilansu i iznosa po kojima su ta sredstva iskazana u finansijskim izvještajima Banke, kao i privremene razlike po osnovu promjene fer vrijednosti hartija od vrijednosti klasifikovanih kao raspoložive za prodaju.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

31. decembar 2013. godine

14. NOVČANA SREDSTVA I RAČUNI DEPOZITA KOD CENTRALNIH BANAKA

U hiljadama EUR	31. decembar 2013.	31. decembar 2012.
Gotovina u blagajni:		
- u EUR	4,190	3,360
- u stranoj valuti	341	305
Žiro račun	12,315	9,644
Obavezna rezerva kod Centralne banke Crne Gore	9,592	7,057
Platne kartice	246	-
	26,684	20,366

Obavezna rezerva sa stanjem na dan 31. decembra 2013. godine izdvojena je u skladu sa Odlukom Centralne banke Crne Gore o obaveznoj rezervi banaka kod Centralne banke Crne Gore („Sl. list CG“ 35/11, 22/12, 61/12 i 57/13), koja propisuje da banke izdvajaju obaveznu rezervu primjenom stope od:

- 9.5% na dio osnovice koju čine depoziti po viđenju i depoziti ugovoreni sa ročnošću do jedne godine, odnosno do 365 dana i
- 8.5% na dio osnovice koju čine depoziti ugovoreni sa ročnošću preko jedne godine, odnosno preko 365 dana

Na depozite ugovorene sa ročnošću preko jedne godine, odnosno 365 dana, a koji imaju klauzulu o mogućnosti razročenja tih depozita u roku kraćem od jedne godine primjenjuje se stopa od 9.5%.

Obračunavanje obavezne rezerve vrši se primjenom propisanih stopa na prosječan iznos depozita u toku prethodnog nedjeljnog perioda, dva dana prije isteka perioda održavanja.

Obračunatu obaveznu rezervu Banka izdvaja na račun obavezne rezerve u zemlji i/ili na račune Centralne banke u inostranstvu. U skladu sa Odlukom, 50% izdvojenih sredstava obavezne rezerve Banka može koristiti za održavanje dnevne likvidnosti. Banka može 35% držati u obliku državnih zapisa koje je emitovala Crna Gora. Na 15% ukupno izdvojenih sredstava obavezne rezerve banke, Centralna banka isplaćuje do osmog u mjesecu za prethodni mjesec naknadu obračunatu po stopi koja je jednaka EONIA (Euro OverNight Index Average) umanjena za 10 baznih poena na godišnjem nivou, s tim da ova stopa ne može biti manja od nule. Obavezna rezerva se izdvaja u EUR.

15. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA

U hiljadama EUR	31. decembar 2013.	31. decembar 2012.
Korespondentni računi kod inostranih banaka	51,070	23,928
Depoziti kod banaka i ostalih depozitnih institucija, rezidenti	60	291
Depoziti kod banaka i ostalih depozitnih institucija, nerezidenti	562	376
	51,692	24,595

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2013. godine

16. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KLIJENATA

U skladu sa novom regulativom Centralne banke Crne Gore, koja je u primjeni od 1. januara 2013. godine, dio potraživanja po osnovu kredita koji se vodio u vanbilansnoj evidenciji je vraćen u bilans stanja banke, i to EUR 1,374 hiljada po osnovu glavnice i EUR 81 hiljadu po osnovu kamate.

U hiljadama EUR	31. decembar 2013.	31. decembar 2012.
Dospjeli krediti:		
- Vlada Crne Gore	-	350
- opštine (javne organizacije)	-	6
- privredna društva u privatnom vlasništvu	4,041	3,682
- privredna društva sa većinskim državnim vlasništvom	88	120
- fizička lica	1,301	1,209
- ostalo	134	61
Kratkoročni krediti:		
- opštine (javne organizacije)	558	13
- privredna društva u privatnom vlasništvu	23,935	21,152
- privredna društva sa većinskim državnim vlasništvom	877	1,385
- fizička lica	5,108	4,262
- ostalo	863	8,735
Dugoročni krediti:		
- opštine (javne organizacije)	428	1,134
- privredna društva u privatnom vlasništvu	54,299	51,091
- privredna društva sa većinskim državnim vlasništvom	5,070	5,379
- fizička lica	27,823	23,389
- ostalo	410	228
	124,935	122,196
Kamatna potraživanja:		
- krediti	1,284	1,181
Vremenska razgraničenja:		
- kamata po kreditima	83	64
- naknade	(808)	(808)
Factoring	1,416	113
Depoziti kod ostalih depozitnih institucija	561	584
Pale garancije	14	31
	2,550	1,165
<i>Minus:</i>		
Ispravka vrijednosti kredita	(4,660)	(3,926)
Ispravka vrijednosti kamata	(66)	(57)
Ispravka vrijednosti vremenskih razgraničenja, palih garancija i faktoringa	(25)	(4)
	(4,751)	(3,987)
	122,734	119,374

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

31. decembar 2013. godine

16. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KLIJENATA (nastavak)

Koncentracija po djelatnostima ukupno bruto plasiranih kredita komitentima od strane Banke je sljedeća:

U hiljadama EUR	31. decembar 2013	31. decembar 2012.
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	1,491	1,349
Rudarstvo	2,895	3,686
Prerađivačka industrija	3,415	4,752
Snadbijevanje vodom	2,407	2,781
Građevinarstvo	4,180	3,226
Trgovina	41,960	37,476
Saobraćaj i skladištenje	8,966	11,252
Usluge pružanja smještaja i ishrane	7,420	8,067
Informisanje i komunikacija	1,813	1,188
Finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	1,525	1,840
Trgovina nekretninama	8,988	3,690
Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	3,685	3,714
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	257	407
Državna uprava i odbrana i obavezno socijalno osiguranje	180	200
Obrazovanje	155	352
Zdravstvo i socijalna zaštita	639	648
Umjetničke, zabavne i rekreativne djelatnosti	375	1,565
Ostale uslužne djelatnosti	310	245
Nerezidenti-pravna lica	42	6,898
Stanovništvo	34,232	28,860
	124,935	122,196

17. INVESTICIONE HARTIJE OD VRIJEDNOSTI

a) Hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju

U hiljadama EUR	31. decembar 2013.	31. decembar 2012.
Vlada Crne Gore	2,979	-
Ostali rezidenti	137	208
Nerezidenti	4,596	31
Neamortizovani diskont/premije	(12)	-
Ostalo	20	-
	7,720	239

Hartije od vrijednosti koje su klasifikovane kao raspoložive za prodaju sa stanjem na dan 31. decembra 2013. godine u iznosu od EUR 2,979 hiljada odnose se na Državne obveznice Ministarstva finansija Vlade Crne Gore, nominalne vrednosti EUR 3,000 hiljada čiji je rok dospijanja 9. decembar 2016. godine, sa kamatnom stopom 3M EURIBOR+595bps, sa grace periodom 12 mjeseci na glavnici u tromjesečnom isplatom kupona.

Ostali rezidenti sa stanjem na dan 31. decembra 2013. godine u iznosu od EUR 137 hiljada (31. decembra 2012: EUR 208 hiljada) odnose se na hartije kako slijedi:

U hiljadama EUR	31. decembar 2013.	31. decembar 2012.
- Crnogorski elektro prenosni sistem A.D., Podgorica	109	11
- Jugopetrol A.D., Kotor	16	15
- Autoremont A.D., Kotor	6	6
- Kontejnerski terminal i generalni tereti A.D., Bar	3	4
- Zetatrans A.D., Podgorica	2	2
- Crnogorski Telekom A.D., Podgorica	-	169
- Ostalo	1	1
	137	208

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

31. decembar 2013. godine

17. INVESTICIONE HARTIJE OD VRIJEDNOSTI (nastavak)

a) Hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju (nastavak)

Hartije od vrijednosti koje su klasifikovane kao raspoložive za prodaju sa stanjem na dan 31. decembra 2013. godine u iznosu od EUR 4,596 hiljada (31. decembra 2012. godine: EUR 31 hiljada) odnose se na:

1. obveznice Ferrexpo Finance plc u iznosu od EUR 291 hiljada, nominalne vrijednosti USD 400 hiljada čiji je rok dospeljeća 7. april 2016. godine, sa kamatnom stopom 7.875% i polugodišnjom isplatom kupona,
2. obveznice Podravske banke d.d. Koprivnica u iznosu od EUR 2,000 hiljada, nominalne vrijednosti EUR 2,000 hiljada čiji je rok dospeljeća 23. decembar 2021. godine, sa kamatnom stopom 6.5% i polugodišnjom isplatom kupona,
3. akcije u fondu New Millenium Sicav ukupne vrijednosti u iznosu od EUR 1,511 hiljada i
4. akcije nerezidentnih pravnih lica u sa stanjem na dan 31. decembra 2013. godine u iznosu od EUR 794 hiljada (31. decembra 2012: EUR 31 hiljadu) odnose se na hartije kako slijedi:

U hiljadama EUR	31. decembar 2013	31. decembar 2012.
Ulaganja u privredna društva u inostranstvu:		
- Energoprojekt Holding A.D., Beograd	273	-
- Naftna industrija Srbije („NIS“) A.D., Novi Sad – Republika Srbija	162	31
- Gosa montaža A.D., Velika Plana	97	-
- Telekom Srpske A.D., Banja Luka	84	-
- Aik banka A.D., Niš	71	-
- Zvezda Helios Hemijska industrija, Gornji Milanovac	68	-
- Zavarovalnica Triglav D.D., Ljubljana	29	-
- Granit Pescar A.D., Ljig	10	-
	794	31

b) Hartije od vrijednosti koje se drže do dospeljeća

Hartije od vrijednosti koje se drže do dospeljeća sa stanjem na dan 31. decembra 2013. godine u iznosu od EUR 10,842 hiljada (31. decembra 2012. godine: EUR 6,505 hiljada) odnose se na:

1. Državne zapise Vlade Crne Gore nominalne vrijednosti EUR 9,413 hiljada čiji je rok dospeljeća šest mjeseci od dana kupovine sa godišnjom kamatnom stopom od 2.70% do 3.75%, neamortizovani diskont iznosio je EUR 65 hiljada,
2. Obveznice Crnogorskog fonda rada u iznosu od EUR 397 hiljada sa dospeljećem do 27. jula 2017. godine i godišnjom kamatnom stopom od 7% i godišnjim modelom povraćaja, nedospjela kamata EUR 12 hiljada
3. Obveznice Vlade Crne Gore nominalne vrijednosti u iznosu od EUR 1,000 hiljada sa rokom dospeljeća 14. septembar 2015. godine, kuponskom kamatom 7.875% i godišnjom isplatom kupona. Neamortizovani premijum iznosio je EUR 62 hiljade dok je nedospjela kamata EUR 23 hiljade.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2013. godine

18. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

Kretanja na nekretninama, opremi i ostalim sredstvima za 2013. godinu i 2012. godinu prikazano je u narednoj tabeli:

U hiljadama EUR	Građevinski objekti	Kompjuterska oprema	Ostala oprema	Investicije u toku	Ukupno
Nabavna vrijednost					
Stanje, 1. januar 2012.	378	1,025	2,247	20	3,670
Povećanja	-	-	-	522	522
Prijenosi	-	77	310	(387)	-
Otuđenja i rashodovanja	(181)	(39)	(40)	-	(260)
Stanje, 31. decembar 2012.	197	1,063	2,517	155	3,932
Korekcija početnog stanja	-	-	-	(151)	(151)
Stanje, 31. decembar 2012. korigovano	197	1,063	2,517	4	3,781
Povećanja	-	30	305	530	865
Prijenosi	-	18	365	(383)	-
Smanjenja (prodaja)	-	-	(188)	-	(188)
Rashodovanja	-	(43)	(70)	-	(113)
Stanje, 31. decembar 2013.	197	1,068	2,929	151	4,345
Ispravka vrijednosti					
Stanje, 1. januar 2012.	61	796	863	-	1,720
Amortizacija (napomena 11)	30	151	387	-	568
Otuđenja i rashodovanja	(43)	(39)	(14)	-	(96)
Stanje, 31. decembar 2012.	48	908	1,236	-	2,192
Amortizacija (napomena 11)	4	104	432	-	540
Smanjenja (prodaja)	-	-	(88)	-	(88)
Rashodovanja	-	(43)	(66)	-	(109)
Stanje, 31. decembar 2013.	52	969	1,514	-	2,535
Sadašnja vrijednost:					
- 31. decembra 2013. godine	145	99	1,415	151	1,810
- 31. decembra 2012. godine	149	155	1,281	4	1,589

Na dan 31. decembra 2013. godine Banka nema imovinu pod zalogom radi obezbjeđenja otplate kredita i drugih obaveza.

Na dan 31. decembra 2013. godine, Banka ima investicije u toku za osnovna sredstva u iznosu od EUR 151 hiljade. Investicije u toku se najvećim dijelom odnose na opremu za novi server u iznosu od EUR 60 hiljada i opremu za POS kocetrator i Coin Sidecear bankomat u iznosu od EUR 47 hiljada.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2013. godine

19. NEMATERIJALNA SREDSTVA

Nematerijalna sredstva se najvećim dijelom sastoje iz licenci i softvera. U pregledu koji slijedi prikazana su kretanja na nematerijalnim sredstvima u toku 2013. godine i 2012. godine:

U hiljadama EUR

	Nematerijalna ulaganja	Licence	Softver	Nematerijalna sredstva u pripremi	Ukupno
Nabavna vrijednost					
Stanje, 1. januar 2012.	545	226	637	-	1,408
Povećanja	51	-	97	-	148
Otuđenja i rashodovanja	-	-	(1)	-	(1)
Stanje, 31. decembar 2012.	596	226	733	-	1,555
Korekcija početnog stanja	-	-	-	151	151
Stanje, 31. decembar 2012. korigovano	596	226	733	151	1,706
Povećanja	-	28	98	330	456
Prenosi	-	380	65	(445)	-
Otuđenja i rashodovanja	(70)	-	(13)	-	(83)
Stanje, 31. decembar 2013.	526	634	883	36	2,079
Ispravka vrijednosti					
Stanje, 1. januar 2012.	342	112	404	-	858
Amortizacija (napomena 11)	84	46	106	-	236
Rashodovanja	-	-	(1)	-	(1)
Stanje, 31. decembar 2012.	426	158	509	-	1,093
Amortizacija (napomena 11)	58	43	82	-	183
Rashodovanja	(70)	-	(12)	-	(82)
Stanje, 31. decembar 2013.	414	201	579	-	1,194
Sadašnja vrijednost:					
- 31. decembra 2013. godine	112	433	304	36	885
- 31. decembra 2012. godine	170	68	224	151	613

Povećanja na nematerijalnim sredstvima tokom 2013. godine odnose se uglavnom na aktivaciju trajnih licenci koje se ne amortizuju za VISU i MASTER, u iznosu EUR 368 hiljada i implementaciju novih aplikacija, u okviru aplikativnog softvera Dabar, u iznosu EUR 77 hiljada.

Banka u skladu sa IAS 38 ne amortizuje licence sa neograničenim vijekom trajanja. Korisni vijek trajanja se preispituje na kraju svakog izvještajnog perioda.

Investicije u toku za nematerijalna ulaganja iznose EUR 36 hiljada. Ove investicije se najvećim dijelom odnose na softverske projekte vezane za kartično i bankomatsko poslovanje.

20. OSTALA FINANSIJSKA POTRAŽIVANJA

U hiljadama EUR

	31. decembar 2013.	31. decembar 2012.
Potraživanja iz kastodi poslova	13	36
Avansi	-	86
Ostala potraživanja po naknadama i provizijama	184	191
Potraživanja od državnih fondova	61	49
Potraživanja od kupaca	15	5
Potraživanja po kartičnom poslovanju	30	4
Potraživanja od zaposlenih	23	14
Ostala finansijska potraživanja	192	164
<i>Ispravka vrijednosti ostale aktive</i>	(9)	(34)
	509	515

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2013. godine

21. OSTALA POSLOVNA POTRAŽIVANJA

U hiljadama EUR	31. decembar 2013.	31. decembar 2012.
Sredstva stečena po osnovu naplate potraživanja	566	575
Ostala poslovna potraživanja	202	135
Unaprijed plaćeni troškovi	749	367
<i>Ispravka vrijednosti ostale aktive</i>	<i>(342)</i>	<i>(352)</i>
	1,175	725

Sredstva stečena naplatom u iznosu od EUR 566 hiljada na dan 31. decembra 2013. godine (31. decembra 2012: EUR 575 hiljada) se odnosi na sredstva stečena na osnovu aktiviranja sredstava obezbjeđenja kredita, a koja su u vlasništvu banke u periodu dužem od 12 mjeseci. Sredstva stečena po osnovu naplate potraživanja se evidentiraju po nižoj od ukupne vrijednosti potraživanja i procijenjene vrijednosti.

Odlukom Centralne banke Crne Gore o minimalnim standardima za ulaganja banaka u nepokretnosti i osnovna sredstva („Sl. list CG” br. 24/09, 66/10, 58/11, 61/12 i 13/13), propisano je da iznos ulaganja u nepokretnosti i osnovna sredstva koji prelazi 40% sopstvenih sredstava banka tretira kao odbitnu stavku pri izračunavanju ukupnog iznosa sopstvenih sredstava banke. Ulaganjima u nepokretnosti ne smatra se sticanje nepokretnosti u zamjenu za potraživanja u postupku restrukturiranja duga, u stečajnom postupku, odnosno postupku likvidacije nad dužnikom banke, u postupku reorganizacije dužnika u skladu sa propisima kojima se uređuje stečaj, ili u postupku izvršenja radi namirenja potraživanja banke, ukoliko od dana sticanja nepokretnosti nije prošlo više od četiri godine.

Unaprijed plaćeni troškovi na dan 31. decembra 2013. godine u iznosu od ER 749 hiljada (2012: EUR 367 hiljada) se uglavnom odnose na troškove poslovnih zakupa nove poslovnice u iznosu od EUR 320 hiljada.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2013. godine

22. DEPOZITI KLIJENATA

U hiljadama EUR	31. decembar 2013.	31. decembar 2012.
Depoziti po viđenju:		
- finansijske institucije	672	247
- privredna društva u privatnom vlasništvu	35,110	22,980
- privredna društva sa većinskim državnim vlasništvom	2,867	2,131
- opštine (javne organizacije)	2,246	2,097
- fondovi	194	270
- fizička lica	19,622	14,433
- neprofitne organizacije	1,752	2,743
- ostali	8,936	3,859
	71,399	48,760
Sredstva na escrow računu	266	155
Kratkoročni depoziti:		
- finansijske institucije	2,287	3,363
- privredna društva u privatnom vlasništvu	9,464	4,960
- privredna društva sa većinskim državnim vlasništvom	1,390	509
- opštine (javne organizacije)	4,377	957
- fondovi	500	500
- fizička lica	19,945	24,102
- neprofitne organizacije	73	70
- ostali	1,314	1,429
	39,350	35,890
Dugoročni depoziti:		
- finansijske institucije	3,640	620
- privredna društva u privatnom vlasništvu	6,457	4,761
- privredna društva sa većinskim državnim vlasništvom	709	1,356
- opštine (javne organizacije)	40	-
- fondovi	-	124
- fizička lica	35,673	21,671
- neprofitne organizacije	495	73
- ostali	3,196	4,057
	50,210	32,662
Obaveze za kamate i ostala pasiva		
Vremenska razgraničenja: depoziti	1,982	1,453
	163,207	118,920

Depoziti po viđenju fizičkih lica u EUR su deponovani uz kamatnu stopu u rasponu od 0% do 0.5% na godišnjem nivou.

Kratkoročno i dugoročno oročeni depoziti fizičkih lica u EUR su deponovani uz kamatnu stopu u rasponu od 0% do 6.25% godišnje u zavisnosti od paketa štednje koji se izabere i iznosa koji se oročava (do EUR 30 hiljada i preko EUR 30 hiljada). Kratkoročno i dugoročno oročeni depoziti fizičkih lica u stranoj valuti su deponovani u zavisnosti od valute, uz kamatnu stopu u rasponu od 0% do 2% na godišnjem nivou.

Kratkoročno i dugoročno oročeni depoziti privrednih društava u EUR su deponovani uz kamatnu stopu u rasponu od 0.1% do 6 % na godišnjem nivou, u zavisnosti od perioda oročavanja i iznosa koji se oročava (do EUR 100 hiljada i preko EUR 100 hiljada). Na kratkoročne i dugoročne oročene depozite u drugim valutama kamatne stope se kreću u rasponu od 1% do 2.9%.

Na depozite po viđenju javnih i drugih organizacija se obračunava kamata u rasponu od 0% do 0.5% na godišnjem nivou.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

31. decembar 2013. godine

23. POZAJMLJENA SREDSTVA OD BANAKA

U hiljadama EUR	Period (godina)	Godišnja kamatna stopa	31. decembar	31. decembar
			2013.	2012.
Evropska investiciona banka	12	4.032%	2,076	2,292
Evropska investiciona banka	12	3.923%	1,162	1,283
Evropska investiciona banka	12	3.604%	3,487	3,832
Evropska investiciona banka	12	3.168%	1,836	2,010
Evropska investiciona banka	12	3.019%	1,817	1,990
Evropska investiciona banka	12	3.841%	2,972	3,101
Evropska investiciona banka	12	3.181%	863	899
Evropska investiciona banka	12	2.398%	2,000	2,000
Evropska banka za obnovu i razvoj	5	4.75%+6M Euribor	4,000	-
			20,213	17,407
Vremenska razgraničenja nedospjela kamata			144	88
Ukupno			20,357	17,495

Sa stanjem na dan 31. decembra 2013. godine, Banka ima obaveze prema Evropskoj investicionoj banci („EIB“) po osnovu dugoročnih kredita u iznosu EUR 16,213 hiljada (31. decembra 2012. godine: 17,407 hiljada). EIB je odobrio sredstva kredita u iznosu EUR 18,000 hiljada u prethodnim periodima. Krediti su odobreni za podsticanje razvoja malih i srednjih privrednih društava u Crnoj Gori, uz „grejs“ period u trajanju do maksimum dvije godine. Sredstvo obezbjeđenja urednog vraćanja navedenih obaveza prema EIB-u predstavlja garancija Vlade Crne Gore.

Evropska banka za obnovu i razvoj („EBRD“) je 5. novembra 2012. godine odobrila Banci kredit u iznosu EUR 5,000 hiljada uz varijabilnu godišnju kamatnu stopu od 4.75% uvećanu za zvanično objavljenu međubankarsku kamatnu stopu na period od pet godina (konačni datum isteka ugovora o kreditu je 15. januar 2018. godine). Banka ima obavezu da sredstva kredita usmjerava za podsticanje razvoja mikro, malih i srednjih privrednih društava u Crnoj Gori. Banka je tokom 2013. godine povukla ukupno EUR 4,000 hiljada od raspoloživih EUR 5,000 hiljada. U skladu sa uslovima ugovora o kreditu, Banka ima obavezu da svoje rezultate poslovanja uskladi sa određenim finansijskim pokazateljima.

24. POZAJMLJENA SREDSTVA OD OSTALIH KLIJENATA

U hiljadama EUR	Period/ godina	Godišnja kamatna stopa	31. decembar	31. decembar
			2013.	2012.
The European Fund for Southeast Europe („EFSE“) Montenegro B.V.	5	5.43%	2,500	3,750
Investiciono razvojni fond Crne Gore AD, Podgorica	5-10	1.75%-7.5%	2,049	2,541
Direkcija za razvoj malih i srednjih preduzeća	4-8	0-1%	521	521
			5,070	6,812
Vremenska razgraničenja: Fakturisana kamata			-	9
Nedospjela kamata			49	56
Ukupno			5,119	6,877

Stanje pozajmljenih sredstava u iznosu od EUR 2,500 hiljada na dan 31. decembra 2013. godine (31. decembra 2012. godine EUR 3,750 hiljada) se odnosi na kredit koji je EFSE tokom 2010. i 2011. godine odobrio Banci u ukupnom iznosu EUR 5,000 hiljada uz kamatnu stopu od 5.43% na period od pet godina, uz „grejs“ period u trajanju od 12 mjeseci. Banka ima obavezu da sredstva kredita usmjerava za podsticanje razvoja malih i srednjih privrednih društava u Crnoj Gori, uz uslov da pojedinačni iznos odobrenog kredita ne može biti veći od EUR 100 hiljada, odnosno ukupan iznos kredita koji se odobravaju grupi povezanih privrednih društava ne može biti veći od EUR 300 hiljada. Kredit se otplaćuje u jednakim polugodišnjim ratama. U skladu sa uslovima ugovora o kreditu, Banka ima obavezu da svoje rezultate poslovanja uskladi sa određenim finansijskim pokazateljima.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

31. decembar 2013. godine

24. POZAJMLJENA SREDSTVA OD OSTALIH KLIJENATA (nastavak)

Obaveze sa stanjem na dan 31. decembra 2013. godine u iznosu EUR 2.570 hiljada odnose se na obaveze po primljenim dugoročnim kreditima u iznosu EUR 2,049 hiljada od Investiciono razvojnog fonda Crne Gore odobrenim za kofinansiranje malih i srednjih preduzeća u Crnoj Gori, sa „grace“ periodom od 0 do 3 godine. Obaveze po primljenim dugoročnim kreditima u iznosu EUR 521 hiljada se odnose na sredstva dobijena od Direkcije za razvoj malih i srednjih preduzeća sa odobrenim „grejs“ periodom od 0 do 24 mjeseca.

25. REZERVE

U hiljadama EUR	31. decembar 2013.	31. decembar 2012.
Rezervisanja za potencijalne gubitke po osnovu:		
- vanbilansnih izloženosti	674	471
- operativnog rizika	307	303
Rezervisanja za otpremnine i jubilarne nagrade	99	78
	1,080	852

Rezervisanja za naknade zaposlenima u iznosu EUR 99 hiljada sa stanjem na dan 31. decembra 2013. godine izvršena su na osnovu sadašnje vrijednosti očekivanih budućih isplata zaposlenima po osnovu otpremnina za odlazak u penziju nakon ispunjavanja uslova.

Sadašnja vrijednost očekivanih budućih isplata otpremnina za odlazak u penziju nakon ispunjavanja uslova utvrđena je od strane nezavisnog ovlašćenog aktuara sa stanjem na dan 31. decembra 2013. godine u skladu sa pravilima aktuarske matematike. Tehničke osnove korišćene za obračunavanje sadašnje vrijednosti očekivanih budućih isplata uključuju primjenu:

- komutativnih brojeva, izrađenih na osnovu izračunate vjerovatnoće doživljenja stanovništva Crne Gore iz popisa 1980 – 1982. godine i
- godišnje kamatne stope od 10% za diskontovanje očekivanih budućih isplata zaposlenima

Pretpostavke koje su korišćene u svrhu procjene sadašnje vrijednosti očekivanih budućih isplata otpremnina za odlazak u penziju i jubilarnih nagrada prikazane su u pregledu koji slijedi:

	Procjena na dan	
	31. decembar 2013.	31. decembar 2012.
	%	%
Diskontna stopa—za otpremnine zaposlenih	10.00	12.00
Kretanje radne snage	1.19	3.07
Stopa inflacije	2.20	4.10
Očekivana stopa rasta zarada	-	-

Kretanje na rezervisanjima za naknade zaposlenima prikazano je u narednoj tabeli:

U hiljadama EUR	2013.	2012.
Stanje na početku godine	78	65
Rezervisanja u toku godine (napomena 9)	35	14
Ukidanje rezervisanja	(14)	(1)
Stanje na dan 31. decembra	99	78

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

31. decembar 2013. godine

26. OSTALE OBAVEZE

U hiljadama EUR	31. decembar 2013.	31. decembar 2012.
Obaveze po komisionim poslovima	414	256
Primljeni avansi	1,089	1,011
Obaveze za ostale poreze	11	14
Obaveze po osnovu odbijanja od platnog spiska	84	6
Obaveze prema dobavljačima	94	19
Ukalkulisane obaveze	294	213
Obaveze po osnovu kastodi poslova	1,725	932
Privremeni račun	856	217
Ostale obaveze	198	330
	4,765	2,998

27. KAPITAL

Na dan 31. decembra 2013. i 2012. godine akcijski kapital Banke čini 31,305 obične akcije nominalne vrijednosti EUR 511,29. Zakon o bankama („Sl. list CG” br. 17/08, br. 44/10 i br. 40/11) definisao je minimalni iznos novčanog kapitala banke u vrijednosti EUR 5.000 hiljada. Na dan 31. decembra 2013. godine novčani kapital Banke je usaglašen sa propisanim minimumom.

Vlasnička struktura Banke na dan 31. decembra 2013. i 2012. godine prikazana je u sljedećem pregledu:

Naziv akcionara	31. decembar 2013.			31. decembar 2012.		
	Broj akcija	U hiljadama EUR	% učešća	Broj akcija	U hiljadama EUR	% učešća
HB – zbirni kastodi račun 4	5,281	2,700	16.87	5,281	2,700	16.87
Cerere s.r.l	4,360	2,229	13.93	4,360	2,229	13.93
Gorgoni Antonia	3,131	1,601	10.00	3,131	1,601	10.00
Gorgoni Lorenzo	2,591	1,325	8.28	2,591	1,325	8.28
Todorović Miljan	2,316	1,184	7.40	2,316	1,184	7.40
Ostali	13,626	6,967	43.52	13,626	6,967	43.52
Ukupno	31,305	16,006	100.00	31,305	16,006	100.00

28. USAGLAŠENOST SA PROPISIMA CBCG

Banka je dužna da obim svog poslovanja uskladi sa propisanim pokazateljima, odnosno da obim i strukturu svojih rizičnih plasmana uskladi sa Zakonom o bankama i propisima Centralne banke Crne Gore.

U skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banaka („Sl. list CG”, br. 38/11, 55/12), sopstvena sredstva Banke predstavljaju zbir osnovnog kapitala Banke i dopunskog kapitala Banke, umanjeno za odbitne stavke. Sopstvena sredstva Banke sa stanjem na dan 31. decembra 2013. godine iznose EUR 20,039 hiljada (31. decembra 2012. godine: EUR 22,661 hiljada).

Osnovni kapital Banke, formiran u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke, na dan 31. decembra 2013. godine iznose EUR 20,039 hiljada (31. decembra 2012. godine: EUR 22,661 hiljada). Osnovni kapital Banke sa stanjem na dan 31. decembra 2013. godine čine osnovni elementi sopstvenih sredstava Banke: uplaćeni akcionarski kapital po nominalnoj vrijednosti, naplaćene emisije premije, umanjeno za iznos gubitka iz prethodnih godina, iznos nematerijalne imovine i nerealizovani gubitak po osnovu vrijednosnog uskladjivanja finansijske imovine raspoložive za prodaju, po fer vrijednosti, kao i pozitivnu razliku između iznosa obračunatih rezervacija za potencijalne gubitke i zbira iznosa ispravke vrijednosti za stavke bilansne aktive i rezervisanja za vanbilansne stavke.

U skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banaka, a koja je u primjeni na dan 31. decembra 2013. godine, Banka je obavezna da održava minimalan stepen koeficijenta solventnosti od 10%. Koeficijent solventnosti Banke na dan 31. decembra 2013. godine, iznosi 13.12% (31. decembra 2012. godine: 15.05%) i veći je od propisanog minimuma. Na dan 31. decembra 2013. godine nijedan pokazatelj poslovanja Banke ne odstupa od propisanog minimuma kako se to zahtijeva u skladu sa zakonskom regulativom Centralne banke Crne Gore.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

31. decembar 2013. godine

29. VANBILANSNA EVIDENCIJA

U hiljadama EUR	31. decembar 2013.	31. decembar 2012.
Nepovučene kreditne linije	8,265	4,972
Neopozivi dok. akreditivi izdati za plaćanje u inostranstvu	226	39
Ostali akreditivi izdati za plaćanje u inostranstvu	601	592
Izdate garancije	40,347	36,358
- Izdate plative garancije	26,521	25,245
- Izdate činidbene garancije	5,975	5,509
- Ostale vrste garancija	7,851	5,604
Izdate mjenice i dati avali		
Kolateral po osnovu potraživanja	373,661	365,242
Ostale stavke vanbilansne izloženosti banke	77,485	79,350
Ukupno	500,585	486,553
Memorandum		
- Evidentna kamata	937	970
Ukupno	501,522	487,523

Potraživanja se iz bilansa banke prenose u internu evidenciju ako banka u postupku naplate potraživanja ocijeni da vrijednost potraživanja mjerena po amortizacionoj vrijednosti neće biti nadoknađena i da su, u skladu sa MRS/MSFI, ispunjeni uslovi za prestanak priznavanja finansijskog sredstva, što uključuje i sljedeće slučajeve:

1) za neobezbijedeno potraživanje:

- kada je nad dužnikom otvoren stečajni postupak koji traje duže od jedne godine, ili
- ako dužnik kasni sa plaćanjem duže od dvije godine;

2) za obezbijedeno potraživanje, kada dužnik kasni sa plaćanjem duže od četiri godine, odnosno ako banka u tom periodu nije primila nijednu uplatu od realizacije kolaterala.

U skladu sa važećom regulativom banka navedena potraživanja isknižava iz bilansne evidencije i dalje vodi u internoj evidenciji do momenta njihove naplate ili definitivnog otpisa. Prelaskom na novi kontni okvir i primjenom MRS i MSFI, banka je 1. januara 2013. sva potraživanja sa vanbilansne evidencije koja su zadovoljavala kriterijume iz Odluke Centralne banke Crne Gore o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom u bankama („Sl. list CG“, br.22/12, 55/12 i 57/13) za prenos u bilansnu evidenciju prenijela na odgovarajuće račune (napomena 5). Evidentna kamata, odnosno kamata koja je obračunata u vanbilansnoj evidenciji, nije prenešena na bilansna konta.

30. GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI

Za potrebe iskaza o tokovima gotovine, pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima se priznaju sva sredstva sa rokom dospjeća kraćim od tri mjeseca, i to: gotovina i slobodna raspoloživa sredstva kod Centralne banke Crne Gore, drugih banaka i depozitnih institucija.

U hiljadama EUR	31. decembar 2013.	31. decembar 2012.
Gotovina u blagajni	4,190	3,360
Gotovina u blagajni u stranoj valuti	341	305
Sredstva u procesu naplate	246	-
Žiro račun	12,315	9,644
Korespondentni računi kod inostranih banaka	51,070	23,928
Depoziti kod CBCG	9,592	7,057
Depoziti kod banaka i ostalih depozitnih institucija - rezidenti	83	309
Depoziti kod banaka/ostalih centralnih banaka/depozitnih institucija, nerezidenti	1,124	913
	78,961	45,516

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

31. decembar 2013. godine

31. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA

Zakonom o bankama („Sl. list CG“ br. 17/08, br. 44/10 i br. 40/11) je definisano da značajan uticaj na poslovanje Banke, imaju lica koja postavljaju najmanje jednog predstavnika u Odboru direktora ili sličan organ, bilo kroz vlasništvo nad akcijama, na osnovu saglasnosti sa vlasnicima ili na bilo koji drugi način. U skladu sa Zakonom o bankama, transakcije sa povezanim licima su prikazane u narednim tabelama:

U hiljadama EUR	31. decembar 2013.	31. decembar 2012.
<i>Potraživanja</i>		
- Miljan Todorović	2	-
- Montinari Dario	317	-
- Jugopetrol a.d. Kotor	1	-
- Podravska Banka d.d. Koprivnica	3,543	66
	<u>3,863</u>	<u>66</u>
<i>Obaveze</i>		
<i>Depoziti po viđenju:</i>		
- Miljan Todorović	2	24
- Sigilfredo Montinari	1	-
- Jugopetrol a.d. Kotor	63	-
- Nereo Finance S.A	108	138
- Podravska Banka d.d. Koprivnica	325	132
- Gorgoni Lorenzo	23	20
- Cerere s.r.l.	-	6
	<u>522</u>	<u>320</u>
<i>Oročeni depoziti</i>		
- Miljan Todorović	284	346
	<u>284</u>	<u>346</u>
Ukupno obaveze	<u>806</u>	<u>666</u>

Rashodi iz transakcija sa povezanim pravnim licima u toku 2013. godine iznosili su EUR 180 hiljada (2012. godina: EUR 83 hiljada), dok su prihodi iznosili EUR 56 hiljada (2012. godina: EUR 19 hiljada).

Na dan 31. decembra 2013. godine, potraživanja od zaposlenih iznose EUR 2,100 hiljada (31. decembra 2012. godine: EUR 1,718 hiljada), a odnose se na potraživanja za odobrene kredite, potraživanja za prekoračenja po tekućim računima i potraživanja po osnovu kreditnih kartica.

Tokom 2013. godine, ukupne bruto naknade lica sa posebnim ovlaštenjima i odgovornostima iznose EUR 761 hiljadu (2012. godine: 806 hiljada).

32. SUDSKI SPOROVI

Na dan 31. decembra 2013. godine protiv Banke se vodi 15 sudskih sporova od strane pravnih i fizičkih lica. Ukupna vrijednost sporova iznosi EUR 458 hiljada, od čega se EUR 440 hiljada odnosi na tužbu jednog fizičkog lica. Ishod sporova u toku za sada nije moguće pouzdano procijeniti, ali mišljenje rukovodstva i pravnog savjetnika je da se ne očekuju negativni ishodi sporova koji bi mogli imati materijalno značajne efekte na finansijske izvještaje Banke za 2013. godinu.

Ukupan iznos sudskih sporova sa stanjem na dan 31. decembra 2013. godine u kojima je Banka tužilac iznosi EUR 6,548 hiljada.

33. PORESKI RIZICI

Poreski zakoni Crne Gore se često različito tumače i predmet su čestih izmjena. Tumačenje poreskih zakona od strane poreskih vlasti u odnosu na transakcije i aktivnosti Banke mogu se razlikovati od tumačenja rukovodstva Banke. Kao rezultat iznijetog, transakcije mogu biti osporene od strane poreskih vlasti i Banci može biti određen dodatni iznos poreza, kazni i kamata. Period zastarjelosti poreske obaveze je pet godina. To praktično znači da poreske vlasti imaju prava da odrede plaćanje neizmirenih obaveza u roku od pet godina od kada je obaveza nastala. Rukovodstvo Banke smatra da su poreske obaveze evidentirane u priloženim finansijskim izvještajima pravilno iskazane.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

31. decembar 2013. godine

34. DOGAĐAJI NAKON DATUMA IZVJEŠTAVANJA

Dana 12. marta 2014. godine fizičko lice koje je vodilo sudski spor protiv banke, u vrijednosti od EUR 440 hiljada (napomena 32), povuklo je tužbu pred Osnovnim sudom u Podgorici. Sud je donio Rješenje kojim se utvrđuje da je tužba protiv Banke povučena.

35. DEVIZNI KURSEVI

Zvanični kursevi valuta koji su korišćeni za preračun deviznih pozicija bilansa stanja u EUR na dan 31. decembra 2013. i 2012. godine bili su:

	<u>31. decembar 2013.</u>	<u>31. decembar 2012.</u>
USD	1.3783	1.3182
CHF	1.2259	1.2080
GBP	0.8364	0.8169

36. OPŠTI PODACI O BANCIMA

U skladu sa Odlukom o sadržaju, rokovima i načinu sačinjavanja i dostavljanja finansijskih izvještaja banaka („Sl. list CG“, br. 15/12 i 18/13) opšti podaci o Bancima su prezentirani kako slijedi:

Naziv Banke: Hipotekarna banka AD, Podgorica;
Adresa: Ulica Josipa Broza Tita broj 67, 81000 Podgorica;
Matični broj: 02085020
Telefon/Fax: Tel: +382 77 700 001
Adresa internet stranice: <http://www.hipotekarnabanka.com>
Adresa elektronske pošte: hipotekarna@hb.co.me
Banka ima centralu i 17 ekspozitura.
Broj zaposlenih na dan 31. decembar 2013. godine je 170 zaposlenih.
Žiro račun: 907-52001-93

Podaci o predsjedniku i članovima odbora direktora

	Ime i prezime	Datum rođenja	Podaci o prebivalištu	
			Mjesto	Adresa (ulica i broj)
1. Predsjednik	Sigilfredo Montinari	27. maj 1966. 20. decembar 1956.	Lecce, Italy Koprivnica, Hrvatska	Via P. Cecere 3 Ul. Vinodolska broj 51
2. član	Božana Kovačević		Koprivnica, Hrvatska	Ul. Vinodolska broj 51
3. član	Snežana Pobi	29. jun 1962. 19. septembar 1971.	Hrvatska Koprivnica, Hrvatska	Ul. Vinodolska broj 51 Trg Kralja Zvonimira broj 22
4. član	Renata Vinković		Podgorica	Bulevar Revolucije broj 8
5. član	Esad Zaimović	17. mart 1964.	Podgorica	Via Visconti di Modrone Uberto 1
6. član	Dolly Predović	20. jun 1966.	Milano, Italy	Salita Alla Madonna di Gretta 2/5 Trieste, Italy
7. član	Miljan Todorović	22. maj 1964.	Trieste, Italy	Bulevar Revolucije broj 8
Glavni izvršni direktor	Esad Zaimović	17. mart 1964.	Podgorica	Bulevar Revolucije broj 8
Izvršni direktor ovlašten za potpisivanje	Esad Zaimović	17. mart 1964.	Podgorica	Bulevar Revolucije broj 8

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2013. godine

36. OPŠTI PODACI O BANCI (nastavak)

Deset najvećih akcionara Banke su:

Ime i prezime / naziv kompanije	Adresa prebivališta /poslovna adresa (mjesto ulica i broj)	Podaci o akcijama	
		broj akcija	procentualno učešće
HB - Zbirni kastodi račun 4	Josipa Broza Tita 67	5,281	16.8695
CERERE S.R.L.	Via di Torrebianca 43, Trieste, Italy	4,360	13.9275
GORGONI ANTONIA	Corso Piave 16, Lecce, Italy	3,131	10.0016
GORGONI LORENZO	Cutrofiano, Via Umberol, Italy	2,591	8.2766
TODORVIĆ MILJAN	Salita Alla Madonna di Gretta 2/5 Trieste, Italy	2,316	7.3982
PODRAVSKA BANKA DD	Opatička 3, Koprivnica, Hrvatska L-1510 Luxembourg 38, Avenue de la	2,047	6.5389
NEREO FINANCE S.A.	Faiencerie, Luxembourg	1,524	4.8682
JUGOPETROL AD KOTOR	Trg Mata Petrovića broj 2, Kotor	1,472	4.7021
MONTINARI DARIO	Piazza Libertini 10, Italy	1,445	4.6159
MONTINARI SIGILFREDO	Via P.Cecere 3, Lecce, Italy	1,445	4.6159
Ukupan iznos akcionarskog kapitala EUR 16,006 hiljada			

Emisije akcija i oznake emisija:

Oznaka emisije	Nominalna vrijednost akcija	Broj akcija
II emisija akcija	100,000 RSD	200
II emisija akcija	10,000 RSD	1,000
III emisija akcija	1,000 USD	1,200
III emisija akcija	1,000 USD	300
IV emisija akcija	1,000 novih RSD	900
IV emisija akcija	1,000 novih RSD	100
V emisija akcija	10,000 novih RSD	300
VI emisija akcija	10,000 novih RSD	500
VII emisija akcija	10,000 novih RSD	1,000
VIII emisija akcija	10,000 novih RSD	2,500
Emisija akcija po osnovu raspodjele iz ostvarene dobiti	10,000 RSD	1,365
IX emisija akcija	1,000 DEM	3,000
Emisija akcija po osnovu raspodjele dobiti	1,000 DEM	2,186
X emisija akcija	1,000 DEM	5,000
Emisija akcija radi prodaje postojećim akcionarima po osnovu prava preče kupovine	1,000 DEM	5,000
Prva zatvorena emisija	511,29 EUR	5,000
Emisija akcija po osnovu raspodjele dobiti	1,000 DEM	2,186
Emisija akcija po osnovu raspodjele dobiti	1,000 DEM	2,186
Emisija akcija po osnovu raspodjele dobiti	1,000 DEM	2,186

Međunarodni identifikacioni broj redovnih akcija (ISIN): MEHIBPRA9PG8

Berza i kotacije u koju su uvrštene akcije: Montenegroberza AD Podgorica, Slobodno tržište akcija C.

Cijena akcija ako se njima trgovalo na berzi:

	<u>Redovne akcije</u>	
	<u>Najniža</u>	<u>Najviša</u>
u prethodnoj godini	600.0000	780.0000
u tekućoj godini	490.0000	600.0000

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2013. godine

36. OPŠTI PODACI O BANCI (nastavak)

Cijena akcija na početku i na kraju izvještajnog perioda:

	<u>Redovne akcije</u>	
	<u>Najniža</u>	<u>Najviša</u>
u prethodnoj godini	650.0000	613.7143
u tekućoj godini	613.7143	490.0000

Neto profit po akciji:

u prethodnoj godini	51.68
u tekućoj godini	75.62

Odnos tržišne cijene akcije i neto profita po akciji:

u prethodnoj godini	12.43
u tekućoj godini	7.03

Knjigovodstvena vrijednost po akciji:

u prethodnoj godini	790.27
u tekućoj godini	921.99

Revizorska kuća koja je izvršila reviziju finansijskih izvještaja za 2012. godinu: Ernst & Young Montenegro d.o.o. Podgorica, ulica Serdara Jola Piletića, Poslovni centar Palada, lokal 2A.